

IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOM POSLOVANJU 2022.

Coca-Cola HBC
B-H Sarajevo

Sadržaj

- 1 O našem izvještaju o održivom poslovanju**
- 2 Uvodna riječ**
- 3 O Coca-Coli HBC B-H Sarajevo**
- 4 Korporativno upravljanje**
- 5 Naš jedinstveni 24/7 portfolio**
- 6 Pobjeđujemo na tržištu**
- 7 Razvijamo potencijal naših ljudi**
- 8 Zaslužena prisutnost na tržištu**
- 9 Naš doprinos ciljevima održivog razvoja**
- 10 Dubinska analiza našeg učinka**
- 11 Indeks globalnog izvještavanja**

1

O našem izvještaju o održivom poslovanju

Obuhvaćena organizacija: Ovaj izvještaj se odnosi na kompaniju Coca-Cola HBC B-H Sarajevo koja je članica Coca-Cole HBC AG i strateški partner kompanije The Coca-Cola Company. Izvještajem je obuhvaćena samo kompanija Coca-Cola HBC B-H Sarajevo i nijedna druga članica grupe ili poslovna jedinica.

Obuhvaćeno razdoblje: Ovaj izvještaj se prvenstveno odnosi na aktivnosti provedene u 2022. godini. Neki dijelovi izvještaja sadržavaju starije popratne informacije i podatke iz Studije o socio-ekonomskom uticaju Coca-Cole iz 2021. godine.

Posljednji izvještaj: Praksa je da se izvještaji o održivom poslovanju objavljuju svake dvije godine, a Coca-Cola HBC B-H Sarajevo je svoj posljednji izvještaj objavila za 2018. godinu. Zbog opravdanih razloga uzrokovanih pandemijom COVID-19 izvještaj za 2020. godinu je izostao.

Standardi: Ovaj izvještaj pripremljen je u skladu s najnovijim standardima Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) koji su usvojeni 2021. godine. Tablica pokazatelja GRI standarda može se pogledati na stranici 76 ovog izvještaja.

Priprema izvještaja: Izvještaj je pripremljen u saradnji s Ekonomskim institutom iz Sarajeva, kao vanjskim konsultantima.

Eksterna verifikacija: U okviru naše dugoročne predanosti transparentnosti i korporativnoj odgovornosti, Coca-Cola HBC B-H Sarajevo provodi redovne eksterne revizije svojih izvještaja o održivom poslovanju. Shodno tome, Ekonomski institut u Sarajevu angažovan je kao eksterni konsultant za pripremu izvještaja o održivom poslovanju kojeg upravo čitate. Ova saradnja dodatno potvrđuje našu posvećenost održivom i transparentnom poslovanju, pružajući našim dionicima uvid u naše poslovanje koje je provjereno i potvrđeno od strane uglednih eksternih institucija.

Za dodatne informacije o ovom izvještaju obratite se Odjelu za korporativne poslove i održivost na info.ba@cchellenic.ba.

2

Uvodna riječ

Veliko mi je zadovoljstvo predstaviti vam treći izvještaj o održivom poslovanju Coca-Cole HBC B-H Sarajevo, koji jasno pokazuje rezultate naše predanosti, aktivnosti, inicijativa i napretka u području održivosti u 2022. godini.

Prije skoro deset godina prvi smo pokrenuli odgovorne prakse transparentnog izvještavanja o poslovanju u Bosni i Hercegovini. Gledajući unazad, možemo jasno reći da je naša posvećenost održivosti postala sastavan dio onoga što jesmo, ugrađena u naš korporativni DNK, pri čemu je cijela kompanija svjesna važnosti odgovorne poslovne prakse kao ključnog uslova poslovanja u današnjem svijetu.

Održivost je naše strateško opredjeljenje i najvažniji stub poslovanja u koje usmjeravamo naše najvrijednije resurse - investicije, znanje, vrijeme, ekspertizu i naše ljude. Omogućuje nam povezivanje naše vizije i misije s našim strateškim ciljevima i budućim obavezama. Naša vodeća pozicija na tržištu rezultat je stalnog zalaganja da budemo poželjan poslodavac, traganja za mogućnostima da smanjimo naš ekološki otisak gdje god možemo, promoviranja održive poslovne prakse, poštovanja ljudskih prava uzduž lanca snabdijevanja i ulaganja u lokalnu zajednicu.

Dio smo grupe Coca-Cola HBC, vodećeg svjetskog proizvođača pića u održivom poslovanju prema Dow-Jonesovu indeksu održivosti. Naša zajednička vizija održivoga rasta do 2025. godine ogleda se u ciljevima na nivou Grupe, koje uspješno slijedimo, a u određenim područjima i nadmašujemo. Savjetovanje sa svim našim dionicima važan je dio onoga što radimo. Omogućuje nam da svoje obveze i dalje temeljimo na poslovnim aktivnostima koje naši dionici smatraju najvažnijima, uključujući i izvještavanje.

Ponosna sam što smo i u 2022. godini ostvarili napredak prema održivim ciljevima Coca-Cola HBC AG za 2025. godinu i našem cilju ostvarenja nulte stope emisije u lancu vrijednosti do 2040. godine. Neprestano ulaganje napora u smanjenje uticaja na okoliš je ključno za naš budući rast. Smanjujemo potrošnju vode i količinu otpada, a ukupne emisije CO₂ iz punionice smanjene su za 7 % u 2022. godini u odnosu na 2019. godinu. Uz brigu za okoliš, posebno smo usmjereni na osiguranje prilika za razvoj naših zaposlenika u sigurnom i uključivom okruženju. Dio odgovora na ključne izazove želimo biti i u našoj lokalnoj zajednici i stoga gradimo partnerstva s ciljevima koji nadilaze naš lanac vrijednosti.

Udruživanje snaga s Konzumom kroz naš projekt Od izvora do mora dalo je novu dimenziju odnosima s našim kupcima u maloprodaji i vrijedne rezultate u promoviranju odvojenog prikupljanja otpada koji omogućava recikliranje. Prošle godine, više od 500 volontera uključilo se u akcije održane u pet gradova i općina u kojima su skupili više od pet tona ambalažnog otpada. Osnažili smo i više od 5000 mladih kroz program Coca-Colina podrška mladima, program ljetnih praksi Coke Summership i Raise the Bar Youth - program kojim osnažujemo srednjoškolce i pružamo sistematsku podršku našim ključnim kupcima u sektoru ugostiteljstva.

Posvećenost održivom poslovanju uključuje posvećenost slušanju i reagiranju na povratne informacije dionika. Ovaj izvještaj predstavljamo kao dio našega trajnog dijaloga sa širom zajednicom te se radujemo svim narednim godinama zajedničkog napretka, zaštite okoliša i društvenog uticaja u Bosni i Hercegovini.

Dora Strezova-Nikolova
generalna direktorica, Coca-Cola HBC Adria

3

O Coca-Coli
HBC B-H
Sarajevo

KO SMO MI?

Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo je u većinskom vlasništvu matične kompanije Coca-Cola HBC AG, jedne od najvećih punionica proizvoda kompanije The Coca-Cola Company. U Bosni i Hercegovini imamo 275 zaposlenika i ponosni smo na doprinos koji dajemo lokalnoj ekonomiji i zajednicama u kojima poslujemo.

Coca-Cola Hellenic Bottling Company posluje u 29 zemalja na tri kontinenta. Coca-Cola HBC B-H Sarajevo dio je poslovne jedinice Adria, u čijem sastavu posluju i Coca-Cola HBC Hrvatska te Coca-Cola HBC Slovenija.

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo članica je Američke trgovačke komore u Bosni i Hercegovini, Federalnog udruženja poslodavaca, Vanjsko-trgovinske komore Bosne i Hercegovine, Grupacije bezalkoholnih pića i voda, te Vijeća stranih investitora.

KONTAKT

ADRESA

Mostarsko raskršće 1, Hadžići 71 240

INFO LINIJA ZA POTROŠAČE

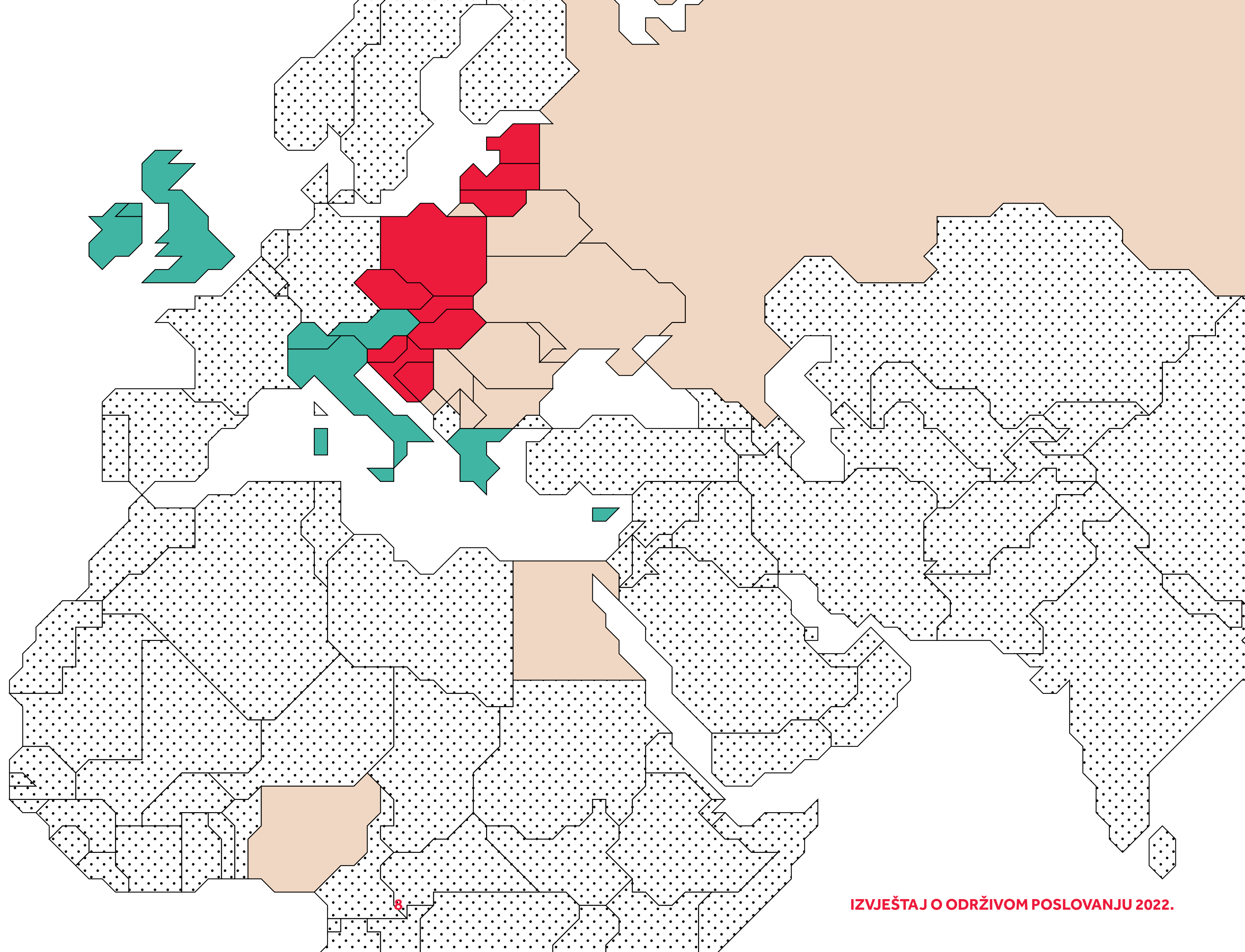
080 020 100

INFO LINIJA ZA KUPCE

080 020 104

KONTAKT ZA MEDIJE I OSTALA PITANJA

info.ba@cchellenic.com

ČIME SE BAVIMO?

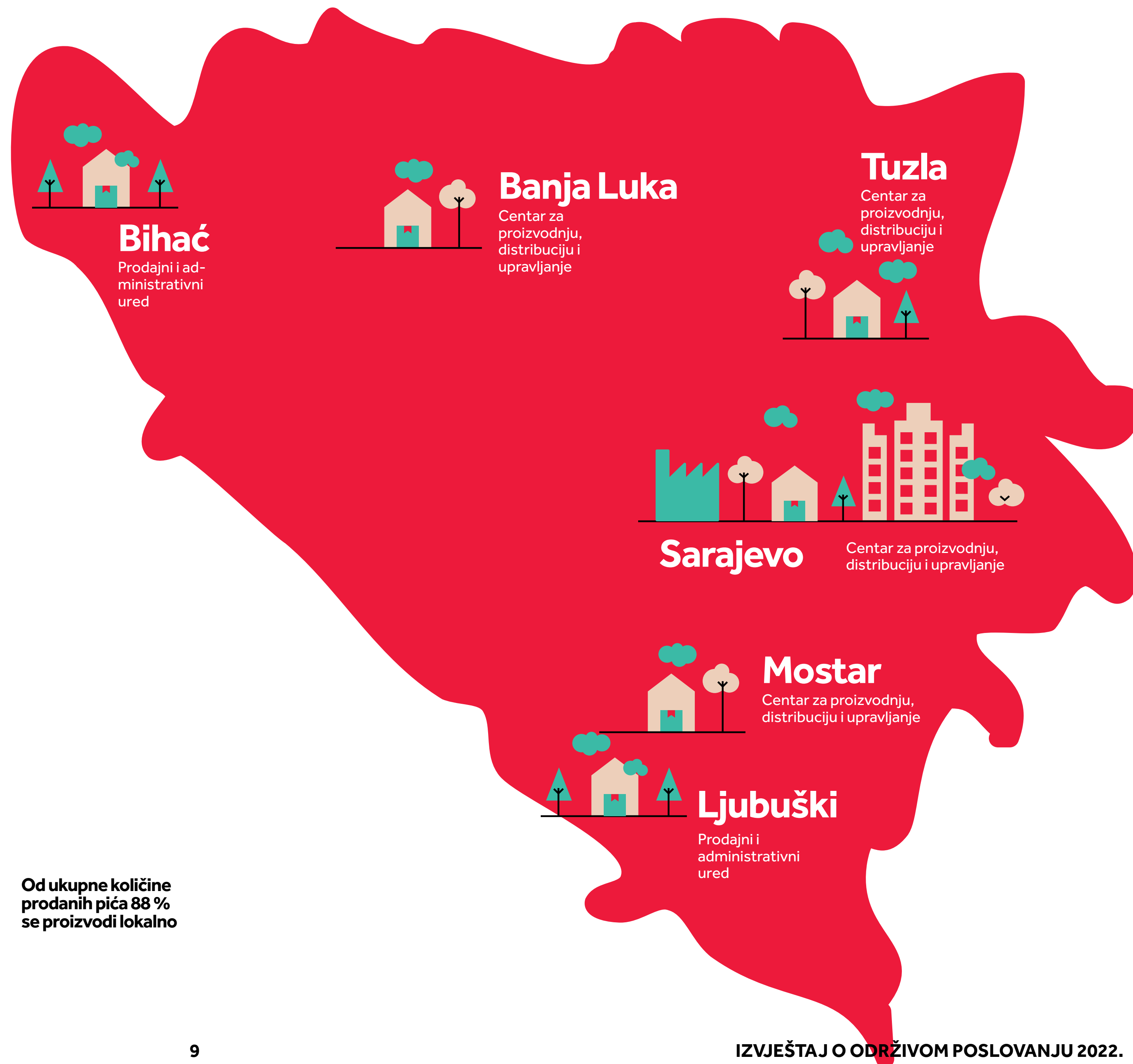
Naša priča u Bosni i Hercegovini počela je 1969. godine kada smo započeli distribuciju na ovim prostorima. Godine 1975. otvorili smo našu prvu punionicu, postavljajući time temelje za dugoročno i održivo poslovanje.

Naša centrala u Hadžićima nije samo proizvodni pogon, već i centar inovacija i održivosti. Osim centra za proizvodnju u Hadžićima, prodajne i distributivne centre imamo u gradovima širom Bosne i Hercegovine, uključujući Tuzlu, Mostar, Ljubuški, Banju Luku i Bihać.

Uz to, nismo samo distributeri Coca-Colinih proizvoda. Saradujemo i sa kompanijama kao što su Monster Energy, Edrington, Brown-Forman i Campari, MB Impex, Remy-Cointreau, čineći naš portfolio jednim od najraznovrsnijih u industriji pića.

14.011 KUPACA
421 DOBAVLJAČ

Od ukupne količine
prodanih pića 88 %
se proizvodi lokalno

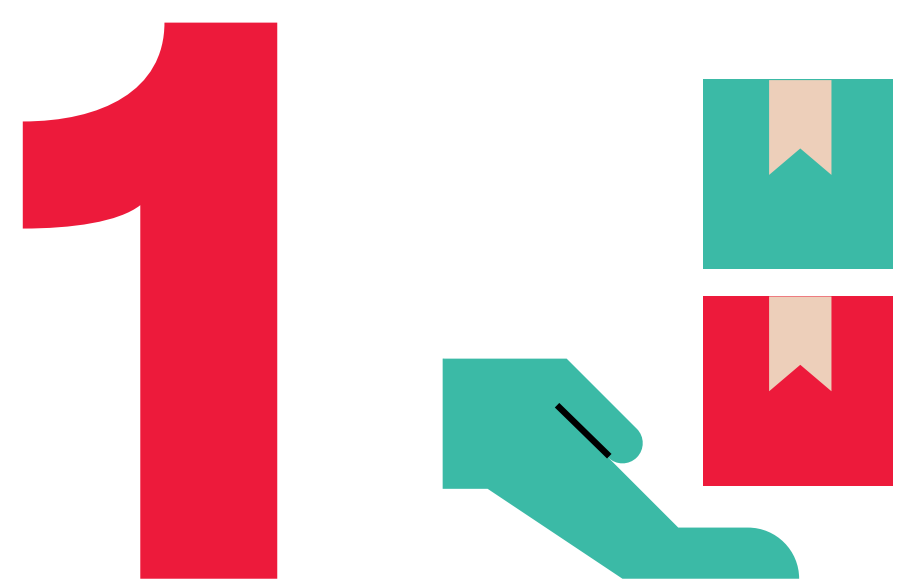
KAKO TO POSTIŽEMO?

Naš lanac snabdijevanja ima ključnu ulogu u našem poslovanju, osiguravajući da u svim našim procesima i aktivnostima minimaliziramo svoj uticaj na okoliš i osiguravamo održivost u našem lancu vrijednosti, sve od nabavke sirovina do proizvodnje krajnjeg proizvoda i distribucije našim kupcima.

Lanac vrijednosti Coca-Cole HBC B-H Sarajevo sastoji se od niza aktivnosti koje organizacija obavlja s ciljem da isporuči svoje proizvode. To je skup različitih informacija, procesa i rezultata. Kako se poslovanje ne može obavljati izolirano, Coca-Cola HBC B-H Sarajevo traži prilike za saradnju sa dionicima kako bi povećala svoj pozitivan uticaj u cijelom lancu vrijednosti.

Blisko saradujemo s našim dobavljačima kako bismo nabavili visokokvalitetne sastojke, sirovine, opremu i usluge potrebne za proizvodnju pića iz održivog izvora. Proizvodimo piće efikasno i održivo koristeći koncentrate kompanije The Coca-Cola Company zajedno sa drugim sastojcima, pripremamo, pakujemo i isporučujemo proizvode s optimiziranom proizvodnom, infrastrukturnom i logističkom mrežom.

Dok služimo našim potrošačima i zajednici u kojoj poslujemo, doprinosimo razvoju bosanskohercegovačke ekonomije, rastemo zajedno s našim kupcima, dobavljačima i partnerima.

Saradnja s dobavljačima

Sarađujemo s našim dobavljačima kako bismo osigurali visok kvalitet sastojaka, sirovine iz održivih izvora te opremu i usluge potrebne za proizvodnju pića.

Proizvodimo pića u skladu s načelima učinkovitosti i održivosti

Radeći na učinkovitoj i održivoj proizvodnji pića od koncentrata kompanije The Coca-Cola Company i drugih sastojaka, pripremamo, pakiramo i dostavljamo proizvode u okviru optimizirane proizvodne, infrastrukturne i logističke mreže.

Partnerstva s kupcima

Na potrebe kupaca odgovaramo besprijekornom izvedbom na tržištu te otvaranjem prilika za stvaranje nove vrijednosti i dalji razvoj njihovog poslovanja.

Odgovaramo na potrebe naših potrošača i zajednice

Našim kupcima i potrošačima nudimo najjači, najširi i najprilagodljiviji asortiman proizvoda, uz posvećenost brizi za lokalnu zajednicu.

NAŠI DIONICI

Partnerstvo s ljudima, poslovnom zajednicom i organizacijama koji dijele našu posvećenost održivoj budućnosti i imaju udjela u našem poslovanju od suštinskog je značaja za naš uspjeh. Saradnja s našim interesnim stranama jača naše odnose i pomaže nam da donesemo bolje poslovne odluke i ispunimo svoje obaveze.

Kada predstavljamo nova pakovanja ili proizvode, razvijamo strategije ili postavljamo ciljeve za upravljanje društvenim i ekološkim uticajima našeg poslovanja, mi razmatramo šta je značajno i vrijedno za naše dionike. To zahtijeva razumijevanje prioriteta i očekivanja naših dionika.

Težimo dugoročnim partnerstvima sa nevladinim organizacijama, kupcima, dobavljačima i drugim zainteresovanim stranama kako bismo maksimizirali uticaj programa u zajednici.

Saradnja s našim brojnim i raznolikim dionicima ključni je dio naše posvećenosti ka održivom poslovanju. Oni pružaju vrijedan uvid u naše poslovanje, tako da saradnja s njima ne samo da pruža vitalne povratne informacije, već nam omogućava da poboljšamo i donosimo bolje odluke. Ovdje su navedeni naši ključni dionici, njihova važnost i načini na koje rješavamo njihove probleme i radimo s njima na stvaranju zajedničkih vrijednosti za sve.

	Glavna pitanja:	Ključna sredstva uspostavljanja dijaloga:	Vrijednost:
The Coca-Cola Company i Coca-Cola HBC	<ul style="list-style-type: none"> • Podrška potrošačima, kupcima i zajednicama; • Profitabilne prilike za rast; • Udio vrijednosti na našim tržištima; • Održivi izvori. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svakodnevna interakcija sa poslovnim partnerom, zajednički projekti, zajedničko poslovno planiranje, funkcionalne grupe o strateškim pitanjima. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kao rezultat naše Grupne strategije i vizije, naša poslovna i održiva dostignuća stvaraju vrijednost za našu kompaniju i naše strateške partnere; • Naše partnerstvo je dodalo snagu našeg 24/7 portfelja.
Potrošači	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguravanje sigurnosti proizvoda i snabdijevanja; • Kontinuirano kroz inovativnost i praktičnost razvijamo naše proizvode kako bismo zadovoljili potrebe potrošača za zdravom hidratacijom, kvalitetom, okusom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Besplatna info linija za potrošače, interakcija na društvenim mrežama, web stranica, redovne fokus grupe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavili smo da razvijamo naš portfolio kako bismo odgovorili na dinamične i promjenjive potrebe potrošača; • Inoviramo kako bismo našim potrošačima pružili pića najvišeg kvaliteta, sve zdravijeg izbora i održivog pakovanja.
Poslovni partneri (kupci, dobavljači, izvođači)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija proizvoda, kanala i drugih mogućnosti koje nude rast i stvaranje vrijednosti za nas i naše kupce; • Minimiziranje uticaja na životnu sredinu; • Uvođenje novih vrsta ambalaže u asortiman i poticanje prikupljanja ambalaže. 	<ul style="list-style-type: none"> • Redovne konsultacije i posjete, dokumenti o politikama, zajedničke inicijative, redovne ankete i fokus grupe, okrugli stolovi i forumi, infolinije i e-mail kanali. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naši dobavljači, kupci i izvođači su sastavni dio našeg lanca vrijednosti. Saradujemo s našim dobavljačima kako bismo podržali njihove održive prakse i planove za smanjenje emisija. • Kompanija smo koja je usmjerena na kupca s ciljem da pružimo vrijednost našim kupcima kroz razvoj njihovog poslovanja i osiguravajući besprijekornu izvedbu na tržištu. • Coca-Cola HBC B-H Sarajevo podržava 5.750 radnih mjesta u svom lancu vrijednosti, što je 0,7 % od ukupnog broja radnih mjesta u Bosni i Hercegovini.

Glavna pitanja:

Ključna sredstva uspostavljanja dijaloga:

Vrijednost:

Zaposlenici

- Izgradnja najboljih timova u kategoriji roba široke potrošnje;
- Poticanje kulture jednostavnosti i saradnje među odjelima;
- Stvaranje raznolikih timova i poticanje inkluzivne kulture.

- Usmjerenost na postizanje željenih rezultata rada i visoko aktivan i produktivan tim;
- Redovna primanja u skladu s postignućima i stimulativnim uslovima za rad;
- Individualni razgovori o razvoju karijere i napredovanja unutar kompanije;
- Kreirani i ostvareni planovi razvoja za sve zaposlenike;
- Raznoliki timovi koji potiču rast (umjerenost na rodnu raznolikost), osiguravaju bolje poslovne rezultate te unose više inovacija i kreativnosti u procese organizacije.

- Zapošljavamo 275 radnika širom Bosne i Hercegovine, njegujući raznolikost i stvarajući inkluzivno radno okruženje.
- Poboljšavamo njihove funkcionalne sposobnosti i leaderske sposobnosti kroz različite programe kompanije.
- Rodno ravnopravniji timovi sa 50 % žena na rukovodećim položajima.

Donosioci odluka u državnim i regulatornim agencijama

- Politike specifične za industriju i/ili proizvode kao što su porezi i propisi;
- Politike zaštite životne sredine;
- Politike zaštite zdravlja potrošača i javnog zdravlja.

- Strukturirani dijalog, zagovaranje (preko preduzetničkih udruženja), projektna partnerstva, razmjena dobrih praksi.

- Striktno slijedeći politike i propise koji se odnose na naše poslovanje, pomažemo u jačanju javnih institucija;
- Plaćamo poreze koji podržavaju državne prihode;
- Naš ukupni doprinos dodanoj vrijednosti u 2021. godini kroz poreze, plate i dobit činio je 0,45 % bosanskohercegovačkog BDP-a.

Glavna pitanja:

Ključna sredstva uspostavljanja dijaloga:

Vrijednost:

Civilno društvo i nevladine organizacije

- Širok spektar pitanja koja utiču na naše poslovanje, uključujući korištenje energije i vode, smanjenje ambalažnog otpada na ljudska prava i raznolikost.

- Redovan dijalog, partnerstva, konsultacije o pitanjima od zajedničkog interesa, okrugli stolovi i forumi, članstvo i liderstvo

- Civilna društva doprinose stvaranju društvenih i ekoloških vrijednosti u zajednici.
- Podržavamo njihov rad i napredak kroz partnerstva, okrugle stolove, forume i odgovarajući na njihove zahtjeve.

Zajednice

- Korištenje i očuvanje vode;
- Ambalažni otpad;
- Osnaživanje mladih i žena;
- Klimatske promjene

- Posjete punionici, donacije, grantovi i sponzorstva, partnerstva, volonterske inicijative, projekti za dobrobit i razvoj zajednica.

- Značajno pridonosimo bosanskohercegovačkoj ekonomiji putem direktnih doprinosa kroz zapošljavanje i indirektnih doprinosa kroz lanac vrijednosti.
- Također ulažemo u zajednicu kako bismo odgovorili na ključne društvene i ekološke probleme i specifične potrebe zajednice. Pružamo podršku zajednici i pomoć u kriznim situacijama i katastrofama.

Poslovne asocijacije

- Širok spektar pitanja specifičnih za poslovanje koja doprinose stvaranju povoljnog poslovnog okruženja.

- Članstvo i liderstvo, zagovaranje ključnih poslovnih prioriteta, razmjena najboljih praksi, lokalno i globalno umrežavanje.

- Preko legitimnih predstavnika drugih kompanija zagovaramo poziciju industrije pred predstavnicima vlasti i kreatorima politika za poboljšanje poslovnog okruženja;
- Podržavamo djelovanje udruženja kroz direktno učešće u njihovom radu, dijeljenjem primjera najbolje prakse i prateće dokumentacije i drugog materijala.

NAŠA SVRHA

**OPEN UP
MOMENTS
THAT
REFRESH
US ALL**

Svrha je ono što definiše razlog našeg postojanja i prisutnosti na tržištu. U 2022. godini smo predstavili novu svrhu naše kompanije.

Otvaramo osvježavajuće trenutke za sve.

Iako naša djelatnost podrazumijeva zatvaranje osvježenja u bocu, vjerujemo kako trenuci otvaranja znače najviše. Naša svrha je nova, ali ono što nas pokreće, poput nepokolebljivog optimizma i konzistentne strategije, ostaje nepromijenjeno. Nova svrha nas usmjerava otvaranju prilika za naše kupce i partnere te otvaranju punog potencijala u našim zaposlenicima, dok otvaramo život osvježavajućim i radosnim trenucima i uočavamo svaku priliku za stvaranje šire dobrobiti.

NAŠA VIZIJA

**VODEĆI POSLOVNI
PARTNER U
KATEGORIJI
PIĆA ZA SVAKO
DOBA DANA**

Vodeći poslovni partner u kategoriji pića za svako doba dana i svaku priliku. Viziju ostvarujemo prepoznavanjem prilika za rast našeg poslovanja i stvaranje vrijednosti za našu kompaniju i sve njene dionike. Ostvarenje vizije poslovanja cilj je i naše Strategije razvoja do 2025. godine. Strategija se zasniva na pet ključnih stubova rasta koje predstavljaju naše najveće snage i daju nam prednost pred konkurentima.

NAŠE VRIJEDNOSTI

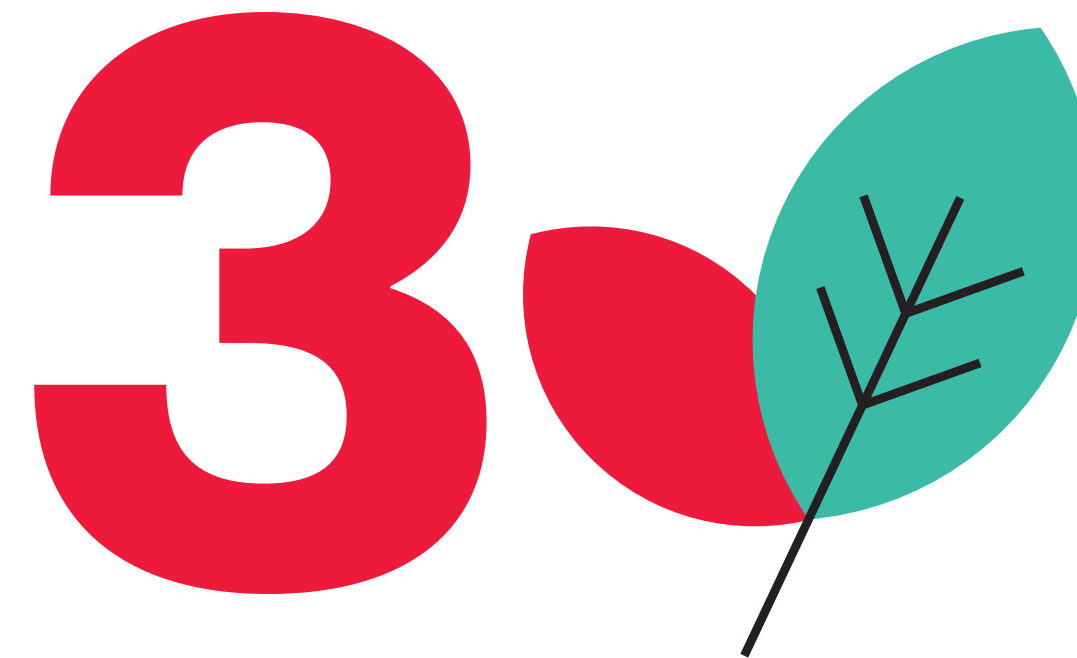
Naše četiri vrijednosti određuju kako se ponašamo svaki dan.

**KUPAC NA
PRVOM
MJESTU**

**MI
UMJESTO
JA**

**POSTIŽEMO
ODRŽIVE
REZULTATE**

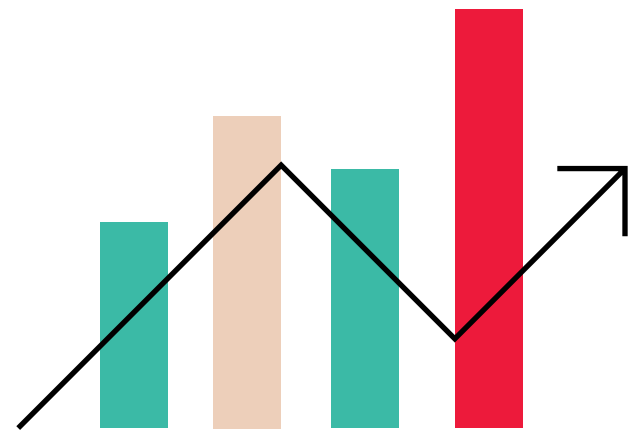

**NEKA BUDE
JEDNOSTAVNO**

NAŠI STUBOVI RASTA

KORISTIMO PREDNOSTI SVOJE JEDINSTVENE PONUDE PROIZVODA ZA SVAKO DOBA DANA I ZA SVAKU PRIGODU.

U saradnji s kompanijom The Coca-Cola Company nudimo najbolji asortiman pića na svijetu za svako doba dana i za svaku priliku.

Pobjeđujemo na tržištu.

Gradimo vrhunske timove koji su istinski partneri kupcima i odlikuju se izvrsnošću u izvedbi na tržištu u svakom prodajnom kanalu i u najvažnijim prilikama za konzumaciju.

Potičemo rast konkurentnošću i ulaganjima.

Preobražavamo, inoviramo i digitaliziramo svoje poslovanje kako bismo se pobrinuli da idemo ukorak s vremenom.

Razvijamo potencijal svojih zaposlenika.

Ulažemo u stvaranje najboljih timova u svojoj industriji. Razvijamo inkluzivnu kulturu rasta u čijem su središtu zaposlenici koji samostalno donose odluke.

Zaslužiti ćemo svoje prisustvo na tržištu.

Predvodnici smo u zaštiti okoliša, a u projekte koji se odnose na zaštitu voda, smanjenje emisija CO2 i zbrinjavanje otpada uključujemo zajednice u kojima djelujemo i u saradnji sa svojim partnerima pružamo podršku mladima.

PREDVOĐENJE ODRŽIVIH PRAKSI

U 2022. godini agencija S&P je potvrdila Dow-Jonesov indeks održivosti (DJSI) za 2021. godinu i ponovno smjestila Grupu Coca-Cola HBC na mjesto vodećeg evropskog proizvođača pića u održivom poslovanju. Ovaj uspjeh prema jednom od vodećih svjetskih pokazatelja održivosti, u skladu je s nezavisnim ocjenama Grupe u okviru istraživanja i indeksa održivosti, kao što su MSCI ESG, CDP, FTSE4Good i FTSE Russell ESG. Naša Grupa se već jedanaest godina zaredom nalazi među tri najbolja proizvođača pića na svijetu u održivome poslovanju.

DOSTIZANJE NET ZERO BY 40 CILJEVA

U oktobru 2021. godine Grupa Coca-Cola HBC je objavila svoju opredjeljenost postizanju nulte stope emisije stakleničkih plinova u cijelom svom lancu vrijednosti do 2040. godine. Kako bismo ispunili tu obavezu, smanjit ćemo naše direktne emisije na najniže moguće nivoe, a u partnerstvu s dobavljačima radit ćemo na uklanjanju 90 % našega ugljičnog otiska koji nastaje od trećih strana. Tamo gdje ne budemo mogli eliminirati emisije u potpunosti, umanjivat ćemo ih ili ukloniti ulaganjem u druge mjere zaštite klime. Naš je primarni cilj i dalje sistemsko smanjivanje emisija. Do 2030. Coca-Cola HBC smanjit će emisije za 25 % duž lanca vrijednosti u rasponima 1, 2 i 3, uz dodatnih 50 % u idućem desetljeću, u sklopu postojećeg i odobrenog znanstveno utemeljenoga cilja. Osim toga, uveli smo ciljeve smanjenja emisija CO2 kao jedan od elemenata u svojim dugoročnim planovima poticaja za upravljanje.

ISPUNJENJE CILJEVA ODRŽIVOGA POSLOVANJA ZA 2025. GODINU

Održivost je sastavni dio svakog vida našega poslovanja i temelj naše poslovne strategije. Kako bismo doprinijeli rješavanju ključnih izazova za rast našeg poslovanja, okoliš i lokalnu zajednicu, svi dijelovi naše organizacije moraju biti potpuno posvećeni održivim načelima. Grupa Coca-Cola HBC je 2018. godine postavila ciljeve održivoga poslovanja za 2025. godinu, koje predano slijedimo i na bosanskohercegovačkom tržištu. Ukupno 17 ciljeva usmjereno je na šest ključnih područja uzduž našeg lanca vrijednosti: od smanjenja emisija ugljikova dioksida do brige o našim zajednicama. U nastavku se možete upoznati s tim ciljevima i, tamo gdje je to moguće, izvještajima o napretku koji smo postigli u Bosni i Hercegovini.

	Naši ciljevi do 2025. godine	Naša postignuća
Smanjenje emisija	Smanjit ćemo udio direktnih emisija CO2 za 30 % u odnosu na 2018. godinu.	Smanjili smo emisiju CO2 za 44 % u odnosu na 2018. godinu.
	Ukupno 50 % naših hladnjaka na prodajnim mjestima će biti energetske učinkoviti.	76 % naših hladnjaka na prodajnim mjestima već je energetske učinkovito.
	50 % ukupne energije koja se upotrebljava u našim punionicama bit će iz obnovljivih i čistih izvora.	Do 2025. godine planiramo upotrebu energije iz obnovljivih i čistih izvora.
	100 % ukupne električne energije koja se upotrebljava u našim punionicama u Evropskoj uniji i Švicarskoj bit će iz obnovljivih i čistih izvora.	Iako Bosna i Hercegovina još uvijek nije dio Evropske unije, do 2025. godine planiramo upotrebu energije iz obnovljivih i čistih izvora.
Smanjenje potrošnje vode i zaštita voda	U punionicama koje se nalaze u rizičnim vodnim područjima potrošnju vode smanjit ćemo za 20 % u odnosu na 2016. godinu.	Ciljevi povezani sa smanjenjem potrošnje vode i zaštitom voda odnose se na punionice u rizičnim vodnim područjima. Iako se Coca-Cola HBC B-H Sarajevo ne nalazi u rizičnim područjima, smanjili smo potrošnju vode po litri proizvedenog pića za 5 % u odnosu na 2016. godinu. U odnosu na 2010. godinu potrošnju smo smanjili za 48 %.
	Osigurat ćemo dostupnost voda za sve svoje zajednice u rizičnim područjima.	
Svijet bez otpada	100 % naše potrošačke ambalaže će se moći ponovo iskoristiti.	100 % naše potrošačke ambalaže se može ponovo iskoristiti.
	Pomoći ćemo prikupiti ekvivalent 75 % naše primarne ambalaže.	Prema najnovijim podacima prikupljeno je 35 % primarne ambalaže.

	Naši ciljevi do 2025. godine	Naša postignuća
Nabavka	Čak 100 % ključnih poljoprivrednih sastojaka nabavljat ćemo u skladu s načelima održive poljoprivrede.	Ovaj cilj se izračunava na nivou Grupe. Rezultat na nivou Grupe je 78 %.
Zdrava ishrana	Smanjit ćemo kalorije na 100 ml gaziranih bezalkoholnih pića za 25 % u odnosu na 2015. godinu.	Nudimo visokokvalitetna pića i zdrave opcije, a na nivou Grupe u 2022. smanjili smo kalorije u 100 ml gaziranih bezalkoholnih pića za 17 % u poređenju sa početnom vrijednošću iz 2015.
Naši ljudi i zajednica	Postići ćemo nultu stopu smrtno stradalih i smanjiti stopu nesreća na radu (zbog kojih zaposlenici moraju izostati s posla). „Zero is possible“ – „Moguće je raditi bez povreda na radu“.	U 2022. godini smo u odnosu na pokazatelje smrtnih slučajeva na radnom mjestu i nesreća na radu sa danima bolovanja, zadržali iste rezultate kao i prethodne godine.
	50 % rukovodećih pozicija zauzet će žene u našoj poslovnoj jedinici Adria.	U 2022. godini na upravljačkim pozicijama u Coca-Coli HBC B-H Sarajevo je bilo 20 % dok je na nivou Poslovne jedinice Adria bilo 42 % žena.
	Ukupno 10 % učesnika iz zajednice pridružiti će se razvojnim programima za mlade rukovodioce.	Napredak u postizanju ovoga cilja izračunava se na nivou Grupe. Na nivou Grupe rezultat za 2022. godinu je 9 %.
	Pružiti ćemo edukaciju milion mladih ljudi u okviru Coca-Coline podrške mladima.	Do 2022. godine našu obuku završilo je 3090 mladih.
	Učestvovati ćemo u 20 partnerstava Zero Waste.	U zadnje dvije godine, uspostavili smo dva velika partnerstva s ciljem postizanja nulte stope otpada.
	Ukupno 10 % zaposlenika učestvovati će u volonterskim inicijativama.	U volonterskim inicijativama u 2022. godini je učestvovalo 4,3 % zaposlenika.

OBAVEZE KOJE PROIZILAZE IZ NAŠIH POLITIKA

U potpunosti smo posvećeni poslovanju s integritetom i poštovanjem za društvo i okoliš te izgradnji pozitivnog i poticajnog radnog okružja. Na tržištu dajemo sve od sebe, ali uvijek slijedimo zakone i etička načela. Poštujemo svoja obećanja i činimo ono što je ispravno, a ne samo ono što je lako. Uvijek postupamo s ciljem stvaranja što šire dobrobiti za zajednicu u kojoj živimo i poslujemo.

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo ima uspostavljen Kodeks poslovnoga ponašanja, Politiku o ljudskim pravima, Politiku jednakosti i Pravilnik protiv podmićivanja i korupcije. Ove su politike obavezne za sve poslovne aktivnosti i na intranetu dostupne svim zaposlenicima. Politike se pripremaju na nivou Grupe i prosljeđuju na lokalnu organizaciju. Usvajaju se na najvišem nivou i primjenjuju se u najvećem opsegu.

Naš Kodeks poslovnoga ponašanja je temelj načina na koji osiguravamo usklađenost u cijeloj našoj kompaniji. U 2022. godini izradili smo novu verziju Kodeksa kako bismo odgovorili na aktuelna kretanja u određenim područjima, kao što su privatnost i zaštita ličnih podataka, razjasnili često postavljana pitanja, poput onih o sukobu interesa, te komunicirali s našim zaposlenicima putem jednostavnog dokumenta s jasnim pojašnjenjima odgo-

vornosti pojedinca. Naši dobavljači, distributeri, saradnici i izvođači radova također podliježu mnogim načelima našega Kodeksa kroz naše Smjernice za dobavljače. Pravila o davanju i primanju mita dio su našega Kodeksa poslovnog ponašanja, a kroz Pravilnik protiv podmićivanja i korupcije pružamo detaljnije, praktične smjernice, osobito za zaposlenike koji redovno dolaze u kontakt s javnim dužnosnicima.

Poštovanje ljudskih prava od ključne je važnosti ako želimo opravdati svoje prisustvo na tržištu. Politika o ljudskim pravima kompanije Coca-Cola HBC B-H Sarajevo temelji se na međunarodnim načelima ljudskih prava koja su ugrađena u Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Deklaraciju Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu, Svjetski sporazum (Global Compact) – inicijativu Ujedinjenih naroda za uvođenje društveno odgovornoga poslovanja te Temeljna načela Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima.

Cijenimo različitost svojih zaposlenika, a naša im Politika jednakosti garantira jednake mogućnosti u vidu njihovog radnog odnosa bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi. Pri traženju novih zaposlenika, zapošljavanju, obuci, određivanju visine primanja i odlučivanju o napredovanju u kom-

paniji Coca-Cola HBC B-H Sarajevo vodimo se isključivo kvalifikacijama, radom, vještinama i iskustvom. Nastojimo sarađivati s dionicima u našem okruženju kako bismo ih saslušali, učili od njih i uzeli u obzir njihova mišljenja.

Slijedimo i Politiku prijave nepravilnosti (zviždača) koja daje smjernice za očuvanje ugleda kompanije i prijavu uočеног kršenja naših politika uz osiguranu povjerljivost. Linija Progovori s povjerenjem! dio je našeg Sistema za osiguranje etičkoga postupanja i usklađenosti kroz koji zaposlenici mogu prijavljivati nepravilnosti.

U 2022. godini nismo imali prijavljenih slučajeva neusklađenosti ili kršenja zakona i propisa.

POLITIKE ETIČNOSTI I INTEGRITETA

PRAVILO	Politika protiv podmićivanja i korupcije	Politika prijavljivanja nepravilnosti (zviždača)	Politika o ljudskim pravima i politika jednakosti
Odgovornost na nivou Grupe	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni službenik za usklađenost • Predsjednik Odbora za unutrašnju reviziju i rizik • Uprava Grupe Coca-Cola HBC je, u saradnji s Odborom za reviziju i rizik, u konačnici odgovorna za provođenje politike • Sistem korporativnih vrijednosti i standardi poslovnog ponašanja određuje glavni izvršni direktor i prosljeđuje generalnim direktorima i timovima za upravljanje finansijama u svakoj pojedinačnoj zemlji	Direktor Odjela za radne odnose na nivou Grupe	
Odgovornost u kompaniji Coca-Cola HBC B-H Sarajevo	Neposredni rukovodilac, Odjel za ljudske potencijale		
Naša provedba	<ul style="list-style-type: none"> • Grupne edukacije i ciljana edukacija na temelju smjernica za edukaciju u Grupi • Sedmica etike i usklađenosti i programi podizanja svijesti • Savjetovanje zaposlenika • Linija Progovori s povjerenjem! • Svim zaposlenicima i vanjskim partnerima (dobavljačima) pružamo sve potrebne informacije o načinu prijave pritužbi i sumnji • Odjel za korporativne poslove i održivost informacije o sistemu korporativnih vrijednosti i standarde poslovnog ponašanja prevodi na lokalni jezik i objavljuje na intranetu kompanije gdje im mogu pristupiti svi zaposlenici	<ul style="list-style-type: none"> • Smjernice i savjeti za zaposlenike • Politike dostupne svim zaposlenicima na intranetu kompanije • Linija Progovori s povjerenjem! • Naša ljudska prava te raznolikost i uključenost ocjenjuju se najmanje jednom, svake dvije godine, što uključuje prijedloge za poboljšanje naših politika, unutarnjega nadzora, edukacije, programa podizanja svijesti i provedbe pravila.	

4

Korporativno upravljanje

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo dio je jedinstvene poslovne jedinice poznata kao poslovna jedinica Adria, koja uključuje i kompaniju Coca-Cola HBC Hrvatska i Coca-Cola HBC Slovenija.

ODJELI

- Odjel za finansije
- Odjel za prodaju
- Odjel za marketing
- Odjel za kafu i jaka alkoholna pića
- Odjel za komercijalnu izvrsnost
- Odjel za korporativne poslove i održivost
- Odjel za pravne poslove
- Odjel za ljudske potencijale
- Odjel za operativne poslove
- Odjel za upravljanje digitalnim i tehnološkim sistemima

Nadzorni odbor

Nije imenovan

Prema odredbama Statuta Društva, Osnivač vrši nadzor nad cjelokupnim poslovanjem.

Upravni odbor

Dora Strezova-Nikolova

Naš Upravni odbor naša je generalna direktorica. Rad generalne direktorice nadzire i ocjenjuje Osnivač Društva. Iako ne postoji postupak koji podrazumijeva izričito ocjenjivanje rada generalnog direktora s obzirom na upravljanje ekonomskim, društvenim i ekološkim temama, to je jedan od faktora koji se uzima u obzir pri imenovanju generalnog direktora odnosno njegovom imenovanju i/ili razrješenju.

Skupština

CC BEVERAGES HOLDINGS II B.V., Nizozemska

CC Beverages Holdings II B.V., Nizozemska, naš je jedini osnivač.

ODGOVORNOST ZA ODRŽIVOST

Naša strategija održivosti podržana je s najvišeg nivoa, Grupe Coca-Cole HBC i integrirana je u sve naše poslovne aktivnosti.

Na nivou Uprave Grupe, Odbor za društvenu odgovornost utvrđuje načela koja uređuju društveno i upravljanje okolišem te nadzire upravljanje učinkom kako bismo postigli naše ciljeve održivosti. Upravljački Odbor za održivost Grupe na čelu s generalnim izvršnim direktorom te članovima iz Odjela za operativne poslove, Odjela za nabavku, Odjela za korporativne poslove i održivost, Odjela za financije, Odjela za upravljanje rizicima i Odjela za komercijalne poslove, sastaje se kvartalno i raspravlja o učinku, odobravanju novih strateških inicijativa i dodjeljivanju resursa. Generalni izvršni direktor i izvršno rukovodstvo Grupe (ELT) u konačnici su odgovorni za učinak u postizanju naših ciljeva održivosti.

Na nivou poslovnih jedinica, naši glavni direktori imaju vodeću odgovornost. Redovno prate učinak u pogledu održivosti, lokaliziraju strategiju održivosti, daju prioritet inicijativama i zajedno s lokalnim rukovodstvom odgovorni su za postizanje ciljeva održivosti. Odgovornost za održivost raspodijeljena je među svim upravljačkim strukturama i organizacionim jedinicama.

Rukovodeća pozicija u Coca-Coli HBC B-H Sarajevo, podrazumijeva upoznatost s dobrim praksama poslovnoga upravljanja, održivosti i odgovornoga pristupa društvenim pitanjima te primjenu tih praksi. Uz edukacije koje osigurava Coca-Cola HBC B-H Sarajevo, svi zaposlenici, u skladu sa svojim položajima, mogu individualno pohađati seminare, tribine, konferencije i radne grupe posvećene relevantnim temama.

Naša predanost najboljim praksama u poslovnom upravljanju, koje redovno pratimo i usvajamo, igra ključnu ulogu u upravljanju rizicima i prilikama te očuvanju povjerenja naših dionika.

5

Naš jedinstveni 24/7 portfolio

Kompanija smo čije je poslovanje orijentirano na naše kupce, a na njihove potrebe odgovaramo besprijekornom izvedbom na tržištu te stvaranjem prilika za kreiranje novih i dodatnih vrijednosti i dalji razvoj njihovog poslovanja. Kako bismo to postigli, koristimo naš jedinstveni 24/7 portfolio te segmentiramo prodaju na način koji doprinosi razvoju cjelokupnog sektora. Svojim kupcima i potrošačima nudimo najjaču, najširu i najprilagodljiviju ponudu proizvoda, uz posvećenost ideji da za svaku priliku imamo pravi proizvod. Nastojimo nastaviti kontinuirano prepoznavati vrijedne prilike za zajednički rast s našim kupcima i partnerima u lancu vrijednosti.

6

Pobjeđujemo na tržištu

U Bosni Hercegovini smo prisutni gotovo 55 godina. Budući da održavamo vodeći položaj na tržištu, naši prihodi i ugled te povjerenje koje smo izgradili zavise od kvaliteta i integriteta naših proizvoda. Moramo nastaviti ispunjavati zahtjeve i očekivanja svojih potrošača koji se neprestano mijenjaju na dinamičnom tržištu gdje imamo snažnu konkurenciju. Vrijednost robnih marki naših proizvoda zavisi od njihove dostupnosti, dizajna, prezentacije, kvalitete, okusa i sigurnosti.

NAŠA MATRICA MATERIJALNOSTI

Proces utvrđivanja matrice materijalnosti obuhvatio je četiri koraka. U prvom koraku, koji se odnosio na razumijevanje konteksta organizacije, sagledali smo svoje aktivnosti i poslovne odnose, kontekst održivosti u kojem se aktivnosti odvijaju te svoje dionike kako bismo dobili ključne informacije za prepoznavanje naših stvarnih i potencijalnih uticaja.

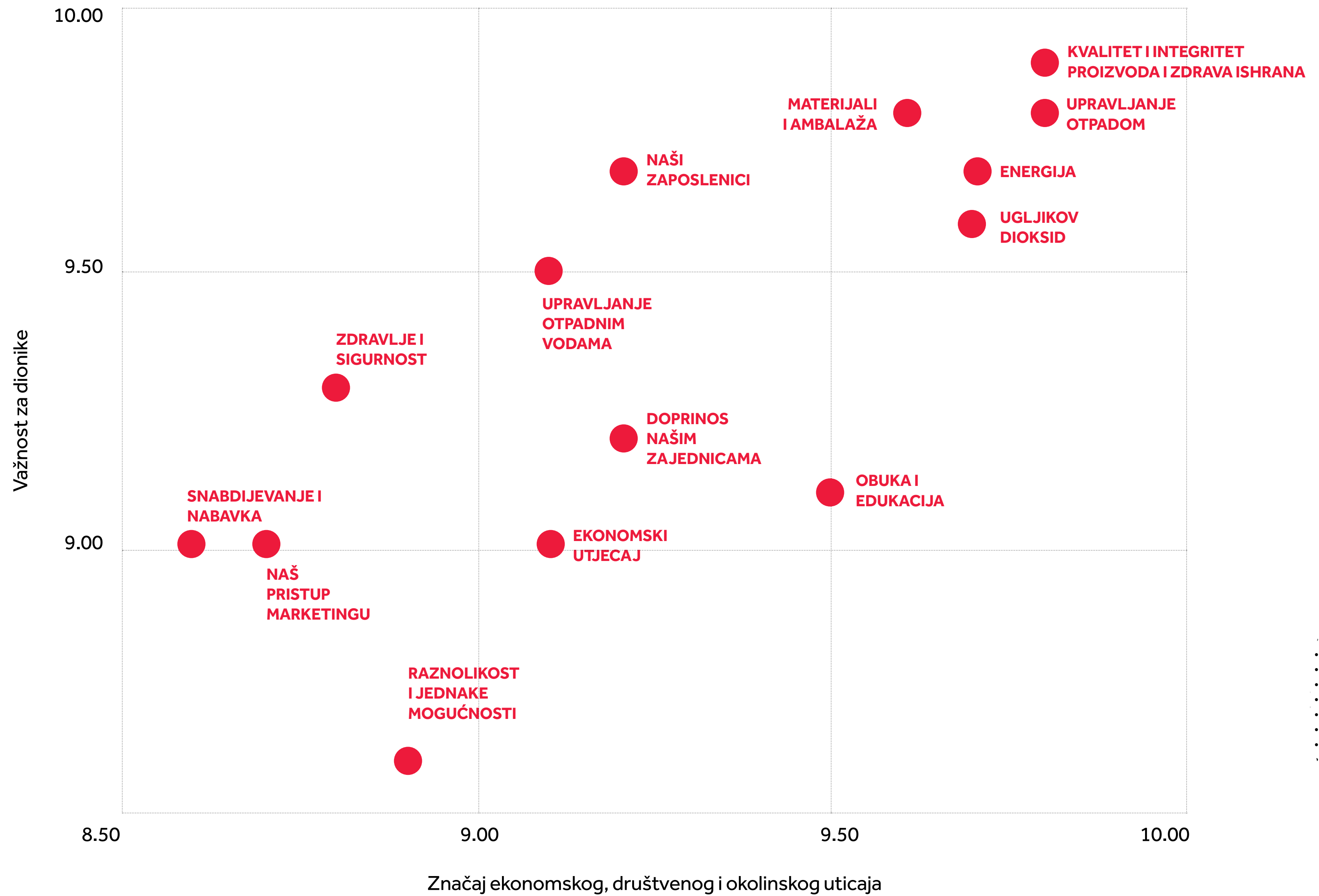
U drugom koraku koji je obuhvatio identifikaciju stvarnih i potencijalnih uticaja, odredili smo svoje negativne i pozitivne uticaje na ekonomiju, okoliš i ljude, uključujući ljudska prava, te smo procijenili njihovu ozbiljnost i vjerovatnost. Ovaj korak je proveden organizacijom radionice za upravu kompanije. Pored toga, koristili smo se informacijama iz različitih izvora uključujući procjene trećih strana o uticajima na ekonomiju, okoliš i ljude te relevantnih procjena koje provodi kompanija. Ukupno je identificiran 41 uticaj koje smo potom podijelili u četiri kategorije: ekonomsku, okolišnu, društvenu i kategoriju ljudskih prava.

U sljedećem koraku utvrdili smo važnost uticaja, uzimajući u obzir ozbiljnost i vjerovatnost, te smo procijenili najznačajnije uticaje. Procjena uticaja Coca Cole HBC B-H na ekonomiju, okoliš i društvo iz 2019. godine revidiran je uz potporu konsultanata (x-osa). Kako bi uključili trenutna stajališta naših dionika, zamolili smo eksterne dionike da ocijene važnost svake teme u anketi te smo ažurirali važnost naših prioriteta održivosti za dionike (y-osa). Objekcije su date na skali od 1 do 10 te smo iste kombinirali kako bismo rangirali teme.

Konačno, u četvrtom koraku odredili smo materijalna pitanja za izvještavanje postavljanjem praga za prioritizaciju uticaja.

Rezultati pokazuju da su sva materijalna pitanja izuzetno važna za naše upravljanje održivošću (sva pitanja su ocijenjena vrijednošću 8 i više) i da se posebno izdvajaju četiri pitanja: Kvalitet proizvoda i zdravlje potrošača, Ambalaža i upravljanje otpadom, Emisije CO2 i Energija. Ciljeve održivog razvoja smo uzeli u obzir u prvom koraku naše procjene matrice materijalnosti prilikom izrade popisa materijalnih pitanja. Na kraju procjene ponovno smo povezali naša najvažnija pitanja s potencijalnim doprinosom koji bismo kao kompanija mogli imati u pomaganju društvu da postigne ciljeve održivog razvoja. To smo učinili povezivanjem ciljeva održivog razvoja sa našim najvažnijim pitanjima u matrici materijalnosti gdje je identificiran značajna mogućnost vanjskog uticaja.

NAŠA MATRICA MATERIJALNOSTI

EKONOMSKI UTJECAJ

Svojim poslovanjem u Bosni i Hercegovini dajemo pozitivan socioekonomski doprinos i unapređujemo kvalitet života u zajednicama u kojima poslujemo. Svoj uticaj mjerimo uzimajući u obzir prihode koje osiguravamo zajednici, a u koje se ubrajaju plaće naših zaposlenika, plaćeni porezi, isplate dobavljačima i izvođačima radova te ulaganja u partnerstva u zajednici kojima potičemo rješavanje društvenih i ekoloških problema. Nastojimo prilagoditi najuspješnije poslovne prakse i primijeniti ih na tržišno okruženje u kojem djelujemo.

Ekonomska uspješnost je od velike važnosti za našu kompaniju. Redovno se prati na sastancima odbora, a jednom godišnje predstavlja se u Godišnjem izvještaju. Kada je riječ o našoj ekonomskoj bilanci, možemo konstatirati kako su se u poređenju s 2021. godinom naši prihodi tokom izvještajnog perioda povećali za 20,3 %, dok je dobit i dalje neznatno niža nego što je bila prije pandemije.

Na dan 31. decembra 2022. godine temeljni kapital kompanije Coca-Cola HBC B-H Sarajevo sastojao se od jednog temeljnog doprinosa u nominalnom iznosu od 6.130 hiljada BAM (3.134 eura) u stopostotnom vlasništvu kompanije Coca-Cola Beverages Holding II BV. iz Nizozemske.

U 2022. ostvarili smo prihode od 101 miliona eura, uz rast od 20,3 %. Čista dobit iznosila je 15 miliona eura i veća je u odnosu na prošlu godinu za 10 %.

Tabela: Generisana ekonomska vrijednost

(u hiljadama KM)	2019	2020	2021	2022
Prihod	158,497,805.00	131,820,461.00	156,798,863.00	196,651,830.00
Ostali operativni prihod	0.00	0.00	0.00	0.00
Promjena u zalihama gotovih proizvoda				
Trošak materijala i energije	14,226,189.00	11,330,312.00	13,916,468.00	16,546,672.00
Troškovi prodane robe	68,020,225.00	54,630,502.00	67,915,068.00	88,134,384.00
Trošak zaposlenika	13,069,190.00	12,116,951.00	14,064,011.00	15,251,272.00
Deprecijacija, amortizacija i umanjenje vrijednosti	5,790,535.00	6,248,464.00	5,659,692.00	6,177,401.00
Amortizacija prava upotrebe imovine	0.00	0.00	0.00	0.00
Ostali operativni troškovi	10,916,881.00	10,163,320.00	10,178,524.00	10,479,293.00
Ostali gubici/dobici	-13,181,028.00	-12,295,485.00	-15,287,834.00	-27,077,067.00
Operativni profit	46,474,785.00	37,330,912.00	29,851,246.00	33,210,636.00
Finansijski prihod	897,446.00	29,169.00	129,517.00	6,321.00
Finansijski troškovi	593,570.00	340,876.00	203,497.00	231,216.00
Neto finansijski prihod	303,876.00	-311,707.00	-73,980.00	-224,895.00
Profit prije poreza	33,597,633.00	24,723,720.00	29,777,266.00	32,985,741.00
Porez na dohodak	3,427,694.00	2,556,859.00	2,877,270.00	3,127,315.00
Neto profit	30,169,939.00	22,166,861.00	26,899,996.00	29,858,426.00

SNABDIJEVANJE I NABAVKA

Održivost je u središtu svih naših aktivnosti nabavke, a naši su dobavljači ključni partneri u jačanju našeg uticaja u pogledu održivosti. Pratimo učinak naših ključnih dobavljača našim internim procjenama baze snabdijevanja, revizijama usklađenosti i platformom EcoVadis. EcoVadis nam pomaže u praćenju niza rizika pomoću 21 kriterija međunarodnih tijela za postavljanje normi, uključujući inicijativu UN Global Compact, ISO 26000, Svjetsku inicijativu za izvješćivanje (GRI) i Međunarodnu organizaciju rada. U 2021. godini revidirali smo svoje smjernice za ocjenu nabavke kako bismo proveli stroža pravila za praksu dobavljača u pogledu ljudskih prava, etičnosti i praksi osiguranja sukladnosti. Također istražujemo kako dodatno proširiti ocjenu rizika u našoj bazi snabdijevanja, uz pomoć novih alata, umjetne inteligencije i prilagođenih upozorenja.

Priznajemo certifikate dobavljača prema međunarodnim normama uključujući norme ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, FSSC 22000 i ISO 45001. Kako bismo ostvarili svoju obvezu za smanjenje emisija NetZero by 40, zajedno sa sistemom Coca-Cola, saradujemo s našim najvažnijim dobavljačima kako bismo riješili problem emisija u našem lancu snabdijevanja. Poboljšanje održivosti naše ambalaže jedan je od ciljeva održivosti naše Misije za 2025. Kako bismo to postigli, poduzeli smo niz ciljanih inicijativa održivosti u 2022. To nam je pomoglo smanjiti veličinu i težinu ambalaža. Naša je praksa nabavka na lokalnom nivou, pod uslovom da su roba i usluge dostupne kako bi zadovoljile naše zahtjeve i standarde kvaliteta na ekonomski održiv način. Na nivou Grupe, od 2015. naš ključni poslovni pokazatelj nabavke iznosi preko 95 % lokalne potrošnje u zemljama u kojima poslujemo ili unutar Europske unije. U 2022. godini, na bosanskohercegovačkom tržištu 60,8 % proizvoda i usluga je kupljeno lokalno.

KVALITET I INTEGRITET PROIZVODA, ZDRAVA ISHRANA I ODGOVORNI MARKETING

Suočeni s brojnim izazovima i dinamičnim promjenama u svim aspektima života i svijetu u kojem živimo, tražimo nove načine pomoću kojih bismo nastavili uspješno poslovati i u godinama koje su pred nama. Želimo i dalje jačati svoj položaj i nastaviti rasti u segmentu gaziranih pića, ali smo istodobno spremni za nužne promjene, nove iskorake i novu viziju Coca-Cole. Svjesni smo i promjene potrošačkih navika, trendova i ukusa, stoga, slušajući želje naših potrošača, prilagođavamo našu dugoročnu strategiju novom dobu.

Potrošačima ćemo pomoći u lakšem praćenju i smanjenju unosa šećera prilikom konzumacije naših proizvoda, a pritom im omogućiti da nastave uživati u odličnim i prepoznatljivim okusima koje vole. Uvodimo promjene, pronalazimo zamjene za šećer i širimo ponudu različitim varijantama proizvoda sa smanjenim udjelom šećera ili doradenim receptima. Naš asortiman bezalkoholnih pića upotpunjujemo vizijom kompanije koja može odgovoriti na svaku potrebu potrošača u svakom trenutku u danu i osigurati opciju koja najviše odgovara njihovom ukusu, načinu života i vrsti ishrane.

KVALITET I INTEGRITET naših proizvoda podrazumijeva činjenicu da u svakom trenutku možemo ponuditi proizvode najvišeg kvaliteta te zadovoljiti potrebe svojih kupaca i potrošača. Povjerenje naših potrošača zasniva se na našem stalnom ulaganju u sigurnost i kvalitet proizvoda. Kako bi se primjenom strogih kriterija za nadzor kvalitete osigurala zdravstvena sigurnost proizvoda, proizvodni proces se mora sastojati od nekoliko koraka.

Glavne faze proizvodnje uključuju pripremu vode i sirupa te punjenje i pakiranje proizvoda. Svaka se faza proizvodnoga procesa provodi pod strogim nadzorom i uz ispitivanje parametara kvaliteta u našem laboratoriju za nadzor u sklopu kompanije. Svi sastojci koji se upotrebljavaju u proizvodnji nabavljaju se od ovlaštenih i odobrenih dobavljača. Sastojci i gotovi proizvodi svakodnevno se ispituju u našem laboratoriju za nadzor u sklopu kompanije, a jednom godišnje ispituju se i u vanjskim akreditiranim laboratorijima i u međunarodnom laboratoriju u Njemačkoj. Kvalitet proizvoda osiguravamo i nasumičnim ispitivanjem proizvoda puštenih na tržište.

Na nivou Grupe Coca-Cola HBC smanjili smo sadržaj kalorija u našim bezalkoholnim pićima za 17%, a obavezali smo se smanjiti ga za 25% do 2025. godine.

3 ZDRAVLJE I
BLAGOSTANJE

17%

Norme koje primjenjujemo u sklopu svog sistema upravljanja strožije su od onih propisanih bosanskohercegovačkim zakonodavstvom:

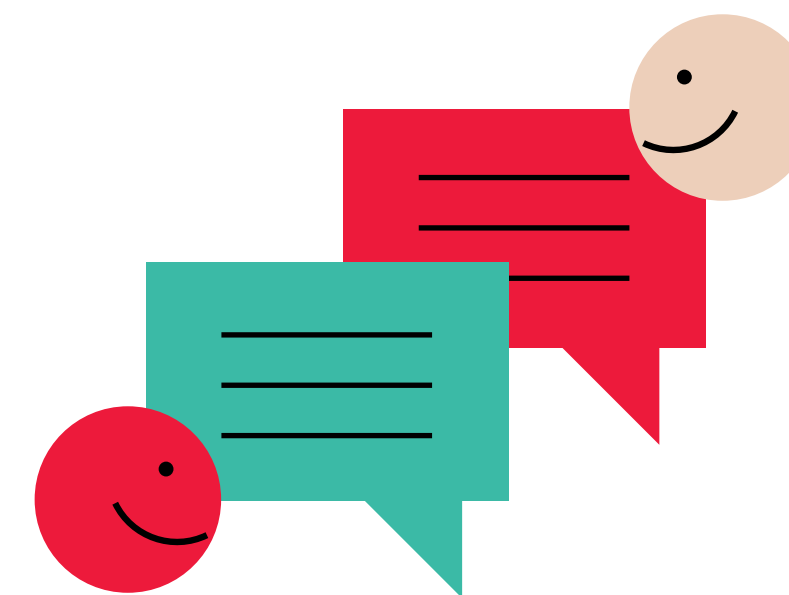
- Sistemi upravljanja kvalitetom ISO 9001
- Upravljanje sigurnošću hrane ISO 22000
- Upravljanje sigurnošću hrane FSSC 22000
- Sistem upravljanja zaštitom okoliša ISO 14001
- Zdravlje i sigurnost na radu ISO 45001
- Savez za upravljanje vodnim resursima (AWS)

Usklađenost

- Coca-Cola HBC B-H Sarajevo provodi program Sveobuhvatnoga upravljanja starošću proizvoda, odnosno sistem upravljanja koji se zasniva na redovnom praćenju starosti proizvoda u svim fazama njegovog životnoga ciklusa.
- ISO inspekcijski nadzor koji provodi kompanija Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA).
- Usklađenost s propisima provjerava se u svim fazama životnog ciklusa proizvoda.
- Dodatne aktivnosti, od preventivnih mjera do praćenja (nadzora), kao i interni i eksterni nadzor.

Povratne informacije naših kupaca i potrošača

Povratne informacije primamo preko besplatne informativne linije. Sve pritužbe rješavamo u skladu s utvrđenom procedurom. Ukupan broj pritužbi na kvalitet (kao što su kvalitet proizvoda i kvalitet ambalaže) u 2022. iznosio je 23. Nijedan prigovor nije zahtijevao primjenu mehanizma za odgovor na krizne situacije. Tokom izvještajnog perioda nije došlo ni do jednoga opoziva proizvoda s tržišta. Jednako tako, nije bilo bilo kakvih problema zbog neusklađenosti proizvoda s propisima i dobrovoljnim pravilima o sigurnosti proizvoda.

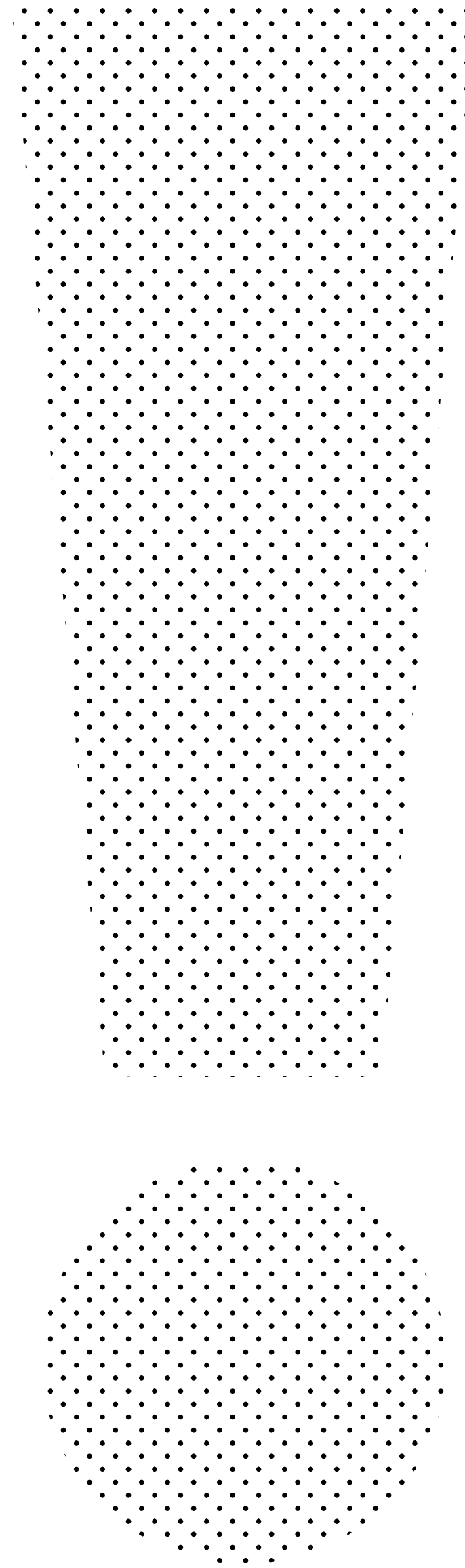
NAŠ PRISTUP MARKETINGU

Oglašavanje naših robnih marki uistinu je jedna od najvažnijih poslovnih aktivnosti u cijelom Coca-Colinom sistemu. Pritom slijedimo marketinšku politiku kompanije The Coca-Cola Company i svjetske smjernice o prodaji pića u školama. Našim politikama odgovornog marketinga uređen je način na koji se upuštamo u komercijalne aktivnosti, a posebno to kako i gdje se oglašavamo. Osim svojim unutrašnjim ciljevima povezanim s odgovornim marketingom, od 2019. godine vodimo se i zakletvom kojom se Evropsko udruženje proizvođača bezalkoholnih pića (UNESDA) obavezalo ukloniti sva pića zaslađena šećerom iz srednjih škola kako bismo nastavili pomagati ljudima svih dobi da donesu informirane i odgovorne odluke o izboru pića koja konzumiraju.

Printana pakiranja i naljepnice proizvoda prodanih 2022. sadržavali su informacije o kalorijama i informacije o smjernicama za dnevne količine (GDA) na poleđini pakiranja u EU-u. Na etikete smo također uključili znakove za sigurno odlaganje naših proizvoda. Nabavka sastavnih dijelova proizvoda: ne pružamo podatke o izvoru naših sastojaka; strogo slijedimo lokalne propise za označavanje.

Nastojimo pružati tačne, jasne i lako dostupne informacije o svojim proizvodima, njihovom sastavu i hranjivoj vrijednosti. Potrošači mogu pronaći najvažnije informacije o proizvodu na ambalaži, a informacije su dostupne i na mrežnim stranicama kompanije. Sve oznake i informacije na njima u skladu su s pravnim propisima i sadržavaju informacije o hranjivoj vrijednosti (energija, masnoće i zasićene masne kiseline, ugljikohidrati i šećer, bjelančevine i sol), iz kojih se može iščitati količina pojedinih hranjivih tvari.

Tokom perioda izvještavanja nije prekršen nijedan propis ili dobrovoljni kodeks koji se odnosi na informacije o proizvodu i označavanje proizvoda.

**SVOJE MARKETINŠKE
PORUKE NIKADA NEĆEMO
OSMIŠLJAVATI NITI
DIREKTNO USMJERAVATI
DJECI MLAĐOJ OD 13
GODINA. KONKRETNO,
NITI JEDNA NAŠA
KOMUNIKACIJA KOJA
ĆE USLIJEDITI NAKON
USVAJANJA OVE POLITIKE
NEĆE UKLJUČIVATI:**

- **Slavne osobe, uticajne osobe na društvenim mrežama ili likove koji su ponajprije zanimljivi djeci mlađoj od 13 godina, s izuzećem likova koji se već koriste kao dio robne marke.**
- **Promociju naših proizvoda u filmovima koji su prvenstveno namijenjeni djeci mlađoj od 13 godina.**
- **Igre, videoigre ili takmičenja namijenjena ponajprije djeci mlađoj od 13 godina.**
- **Licenciranu robu namijenjenu ponajprije djeci mlađoj od 13 godina.**
- **Slike naših proizvoda koje djeca mlađa od 13 godina mogu vidjeti bez prisutnosti odrasle osobe.**
- **Djecu mlađu od pet godina ili djecu koja izgledaju kao da imaju manje od pet godina u svojim kampanjama.**
- **Sponzorstva koja uključuju brendiranje sportskih i zabavnih događanja koja su ponajprije namijenjena djeci mlađoj od 13 godina.**

7

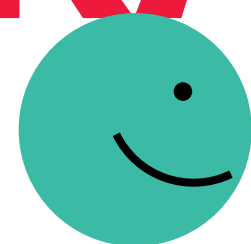
Razvijamo potencijal naših zaposlenika

Kako bismo ostvarili našu viziju i ciljeve za rast poslovanja, ključno je još učinkovitije i redovnije ulagati u razvoj naših zaposlenika, naše kulture i ključnih organizacijskih sposobnosti. Kultura usmjerena na rast jedna je od naših najvećih prednosti, a počiva na četiri vrijednosti: Kupac na prvome mjestu, Mi umjesto ja, Postižemo održive rezultate i Neka bude jednostavno. Naš je cilj izgraditi najbolji tim na tržištu i razviti uključivo i poticajno radno okruženje u čijem su središtu zaposlenici osnaženi za donošenje odluka.

275

ZAPOSLENIKA

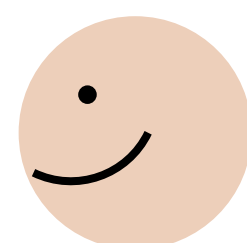
20%

UPRAVLJAČKIH

POLOŽAJA

ŽAUZIMAJU

ŽENE

0

POVREDA

NA RADU

4,305

SATI EDUKACIJE

ZAPOSLENIKA

NAŠI ZAPOSLENICI

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo zapošljava 275 osoba, od kojih su 90 % zaposleni na neodređeno vrijeme. Svi su oni obuhvaćeni Pravilnikom o radu koji obuhvata plate i davanja, uključujući dodatnu naknadu za godišnji odmor i slično.

Dobrobit naših zaposlenika iznimno nam je važna od prvog koraka koji naprave u našoj kompaniji. I dalje smo jedan od najpoželjnijih poslodavaca u Bosni i Hercegovini i nudimo kompenzacijske pakete koji su poštteni, transparentni i konkurentni.

Svake godine provodimo anketu o uključenosti zaposlenika, a 2022. godine postigli smo rezultat od 87 %. Zaposleni koji imaju pravo na roditeljsko odsustvo su oni zaposleni koji su obuhvaćeni organizacijskim politikama, sporazumima ili ugovorima koji sadrže prava na roditeljsko odsustvo. Roditeljsko odsustvo je važan dio brige za naše zaposlenike. U 2022. godini jedna naša zaposlenica uzela je roditeljski dopust i još uvijek je zaposlena u kompaniji. U 2022. godini naša stopa fluktuacije zaposlenika iznosila je 5,60 %. Zaposlili smo 17 novih osoba, od kojih je 17,65 % stalno zaposlenih.

Naši zaposlenici

Spol	Muškarci	231
	Žene	44
Vrsta	Na neodređeno vrijeme	250
	Na određeno vrijeme	25
	Iznad 50	52
Starosna struktura	Ispod 30	30
	30 – 50	193
	Iznad 50	52

Novi zaposlenici u 2022.

Spol	Muškarci	2
	Žene	15
Područje	Sarajevo	7
	Banja Luka	0
	Mostar	4
	Tuzla	3
	Bihać	3

Roditeljski dopust u 2022.

Zaposlenici koji imaju pravo na roditeljski dopust u 2022.	Muškarci	100%
	Žene	100%

Zaposlenici na roditeljskom dopustu u 2022.	Muškarci	0
	Žene	1

Zaposlenici koji su se vratili na posao s roditeljskog dopusta u 2022.	Muškarci	0
	Žene	1

ZDRAVLJE I SIGURNOST

Naša je misija osigurati sigurno radno mjesto za sve i postići nultu stopu nesreća na radu, odnosno 0 povreda na radu. Zdravlje i sigurnost naših zaposlenika jedan su od naših prioriteta koji se temelji na svakodnevnoj predanosti načelu „Sigurnost je na prvom mjestu“. Neprestano radimo na podizanju svijesti svojih zaposlenika i vanjskih saradnika, gdje god je to moguće, o svim pitanjima povezanim sa zdravljem i sigurnošću na radu. U Coca-Coli HBC BiH predani smo poticanju kulture zdravlja i sigurnosti na radu razvojem i primjenom učinkovita sistema normi i praksi povezanih sa zdravljem i sigurnošću na radu koje su u skladu s rizicima i mogućnostima povezanim sa našim poslovnim aktivnostima. Naš program politike zaštite na radu provodimo strukturiranom provedbom i trajnim ocjenjivanjem sistema upravljanja zaštitom na radu prema normi ISO 45001.

Podržavamo sljedeća načela zdravlja i sigurnosti:

- pružiti okruženje u kojem su rizici za zdravlje i sigurnost povezani s radom pod kontrolom kako bi se spriječile povrede i profesionalne bolesti.
- postupati u skladu sa svim zakonskim i drugim važećim odredbama koje se odnose na zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu, npr. zahtjevima kompanije The Coca-Cola Company te poštovati sve relevantne međunarodne norme provedbom programa neprestanoga unaprjeđivanja .
- provoditi učinkovit program upravljanja zdravljem i sigurnošću koji je sastavni dio tekućih poslovnih aktivnosti.

Svi naši zaposlenici obuhvaćeni su našim sistemom upravljanja zdravljem i sigurnošću.

Nesreće u kompaniji Coca-Cola HBC B-H Sarajevo

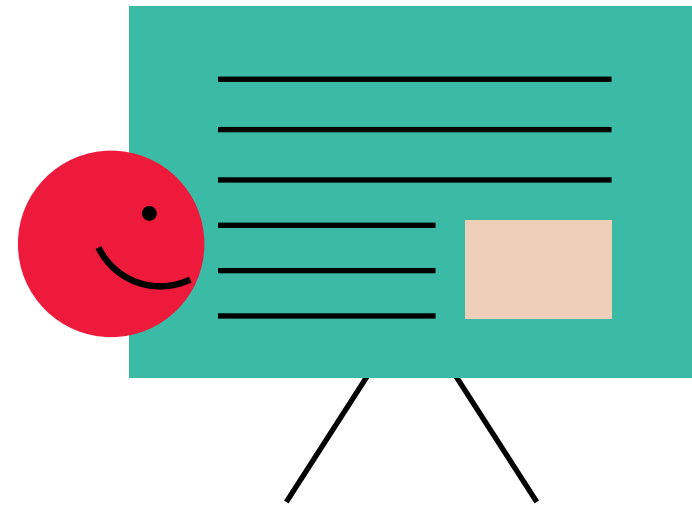
	2015	2019	2022
Broj nesreća	1	4	4
Stopa nesreća zbog kojih zaposlenici moraju izostati s posla	0,003 (preračunato na ukupan broj zaposlenika)	0,14 (preračunato na ukupan broj zaposlenika)	0,01 (preračunato na ukupan broj zaposlenika)

Stopa povreda na radu već je bila niska i još se više smanjuje. Uzimajući u obzir broj dana bolovanja zbog povrede po zaposleniku, također je primjetan značajan pad: s 0,14 u 2019. godini na 0,01 2022. godine.

PROVODIMO UČINKOVIT PROGRAM UPRAVLJANJA ZDRAVLJEM I SIGURNOŠĆU KOJI JE SASTAVNI DIO TEKUĆIH POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ZAHVALJUJUĆI KOJEM:

- prepoznavamo, ocjenjujemo i kontroliramo rizike i mogućnosti u pogledu zaštite zdravlja i sigurnost na radu.
- osiguravamo da svi zaposlenici na svim nivoima organizacije razumiju politike i prakse tvrtke Coca-Cole HBC Bosna i Hercegovina koje se odnose na zdravlje i sigurnost na radu te da budu predani njihovoj provedbi.
- osiguravamo mehanizam za konsultacije sa zaposlenicima ili njihovim predstavnicima i njihovo učešće u aktivnostima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.
- istražujemo uzroke povreda na radu i profesionalnih bolesti te djelujemo kako bi se spriječilo njihovo ponavljanje.
- usklađujemo odredbe povezane sa zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu s ostalim poslovnim postupcima i vodimo računa da su podvrgnute mjerenju učinkovitosti te programima kontinuiranog unapređivanja.
- uključujemo strategije zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u postupak donošenja godišnjih planova poslovanja kako bi zaštita zdravlja i sigurnosti na radu bila sastavni dio našega poslovanja.
- postavljamo mjerljive godišnje ciljeve kako bismo osigurali kulturu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, stalno unapređenje i ispunjavanje zahtjeva.
- prenosimo i razmjenjujemo informacije o uspješnim praksama i stečenim saznanjima kada utvrđujemo uzroke nesreća u svrhu stalnog podizanja svijesti i preventivnog djelovanja.

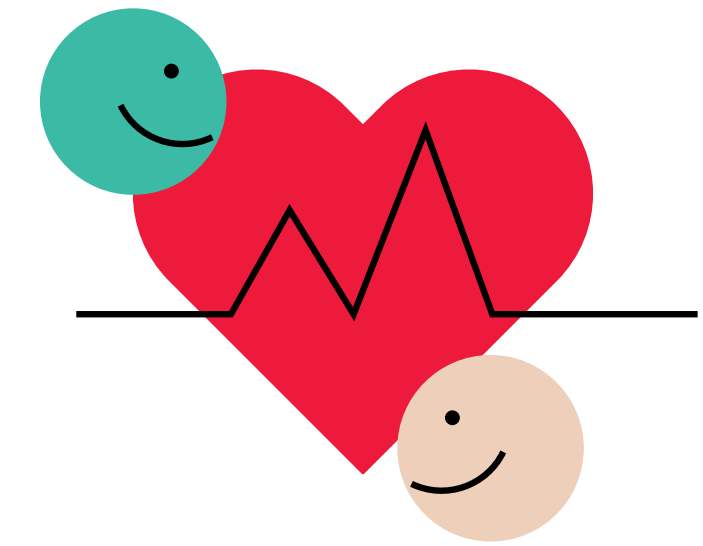
Organiziramo učinkovite edukacije na svim nivoima organizacije za razvoj vještina zaposlenika u vezi sa zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.

Naš sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu, postupci i postignuća u pogledu zdravlja i sigurnosti na radu podliježu internim i eksternim revizijama/provjerama.

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo ima ugovor s ordinacijom medicine rada koja provodi redovne ljebarske preglede zaposlenika, a posebno zaposlenika na radnim mjestima s posebnim uslovima rada. Doktor medicine rada također je uključen u izradu ocjene rizika i član je Odbora za zaštitu na radu.

Dva puta godišnje organiziramo Sedmicu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, tokom koje zaposlenike informiramo o svim ključnim aspektima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Politika se saopštava svim zaposlenicima, postavlja se na vidnom mjestu na svim lokacijama i stavlja se na uvid našim dionicima. Naša generalna direktorica odgovorna je za provedbu Politike zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i osiguravanje resursa i rukovodioca za provedbu politike. Osim toga, za provođenje su odgovorni i svi zaposlenici na svakom nivou.

OBUKA I EDUKACIJA

Zavisno od specifičnosti određenog perioda i poslovnim potrebama, svi zaposlenici imaju mogućnost pohađanja nekog oblika edukacije. Svi zaposlenici uključeni u Forum za razvoj zaposlenika (PDF) imaju iscrpne individualne razvojne planove, u kojima se navode edukacije koje zaposlenici planiraju pohađati u tekućoj godini, a koji je tokom godine moguće dodatno prilagođavati.

Kvalitet i ponuda edukacija (internih i eksternih) neprestano se procjenjuju i ujednačavaju s korporacijskim standardima kvaliteta, a ponuda se temelji na kratkoročnim i dugoročnim potrebama zaposlenika. Ponuda programa izobrazbe koje kompanija nudi zaposlenicima vrlo je raznolika. Slijedimo godišnji ciklus upravljanja učinkovitošću i talentima, poznat pod nazivom Učinkovitost za rast, koji nam pomaže prepoznati razvojne potrebe zaposlenika.

Imamo tri programa zapošljavanja talenata usmjerena na pripremu zaposlenika za sljedeći segment preuzimanja obaveza u organizaciji:

- Program ubrzanog razvoja 1 koji je usmjeren na pripremu za rukovodioce
- Program ubrzanoga razvoja 2 koji je usmjeren na pripremu za nadređenog drugim rukovodiocima
- Program ubrzanog razvoja 3 koji je usmjeren na pripremu za položaje za direktore odjela.

Broj sati obuke u 2022 godini u odnosu na 2019. godinu:

	2019.		2022.	
	Ukupno	Po zaposleniku	Ukupno	Po zaposleniku
Interne	3.040	11	4.069	15
Eksterne	265	1	236	1
Kombinovane	3.305	12	4.305	16

Svi su zaposlenici uključeni u naš ciklus upravljanja učinkom i talentima, što nam omogućava prepoznavanje njihovih razvojnih potreba. Od 2019. godine, naši sati edukacije po zaposleniku povećali su se za 1000, naši sati po zaposleniku povećali su se sa 12 na 16 sati obuke po zaposleniku.

16

RAZNOLIKOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI

Pružanje jednakih mogućnosti među najvažnijim je temama utkanim u svaku aktivnosti i proces u kompaniji Coca-Cola HBC B-H Sarajevo. Indikatore raznolikosti i uključivosti pratimo kvartalno i kontinuirano tražimo prostor za poboljšanja. Svaki rukovodilac u našoj kompaniji je završio online edukaciju u području raznolikosti i uključivosti te se od njega očekuje daljnje podizanje svijesti o ovim temama u svakodnevnim poslovnim aktivnostima.

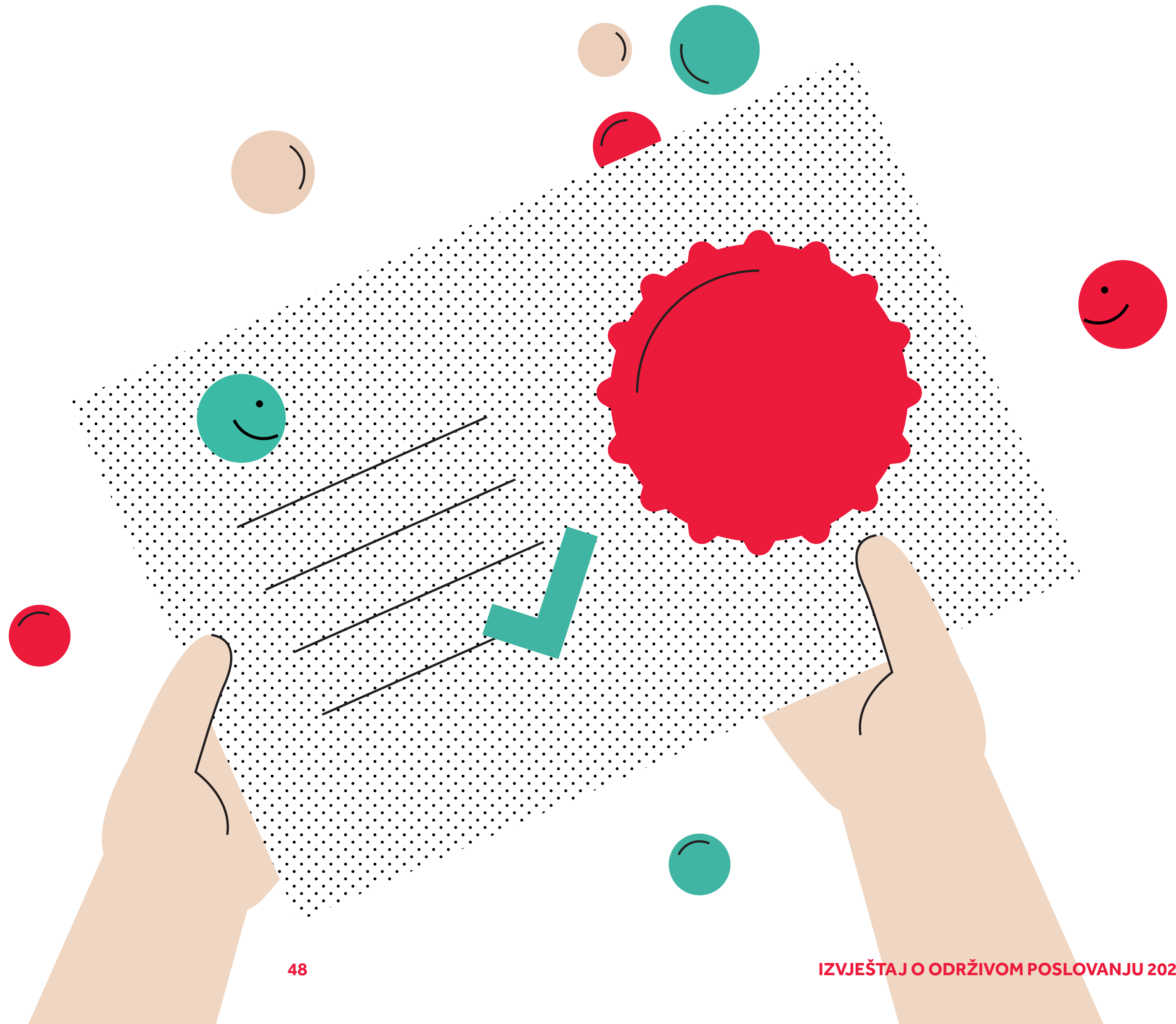
Želimo osigurati da se sa svim našim zaposlenicima postupa s poštovanjem, bez obzira na njihove pojedinačne razlike u rodu, dobi, kulturnoj pripadnosti, boji kože, invaliditetu, porodičnom ili bračnom statusu, seksualnoj orijentaciji, vjeroispovijesti, rasnoj pripadnosti, političkim stavovima i svim ostalim osobinama koje ih čine jedinstvenima. Uspostavili smo Kodeks poslovnoga ponašanja i liniju Progovori s povjerenjem! preko koje se mogu prijaviti slučajevi diskriminacije u našoj organizaciji. Ako sumnjaju na bilo kakav oblik diskriminacije, zaposlenici se mogu obratiti pravnom savjetniku u Bosni i Hercegovini. Politika o ljudskim pravima dostupna je na našem intranetu. Tokom izvještajnog perioda nije prijavljen niti jedan slučaj diskriminacije.

Kao dio naših Ciljeva održivoga poslovanja za 2025. godinu, postavili smo cilj da do 2025. godine 50 % naših rukovodećih položaja zauzimaju žene. Trenutno smo na nivou poslovne jedinice Adria na 42 %, dok smo u Bosni i Hercegovini na 20%.

8

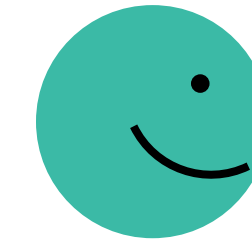
Zaslužena
prisutnost
na tržištu

DOPRINOS NAŠIM ZAJEDNICAMA

Coca-Cola u Bosni i Hercegovini je lider u društveno odgovornom poslovanju, kontinuirano ulaže trud u brigu za okoliš i daje doprinos kroz projekte posvećene poboljšanju života u zajednici. Cilj nam je uključiti sve dionike u naše održive aktivnosti, posebno lokalnu zajednicu. Obaveza ulaganja u lokalnu zajednicu i unapređenja kvaliteta života njenih članova ključni je dio našega strateškog pristupa. Društvena odgovornost i načela održivoga poslovanja nisu u potpunosti ostvariva bez, kako mi to kažemo, „vraćanja zajednici“. U skladu sa širim strateškim smjerom djelovanja Coca-Cole HBC kao cjeline već gotovo desetljeće i pol naša politika je preusmjeriti se sa velikoga broja malih donacija s plemenitim ciljem na dugoročna ulaganja i ulagati u partnerstva kojima se gradi društvena vrijednost.

2 NOVA PARTNERSTVA ZERO WASTE

3090 MLADIH ZAVRŠILO EDUKACIJU U SKLOPU COCA-COLINE PODRŠKE MLADIMA

12%

**zaposlenika je
sudjelovalo u
volonterskim
aktivnostima**

5

**tona otpada
prikupljeno u
okviru našeg
projekta Od
izvora do mora**

19

**tona otpada
prikupljeno u
inicijativi recikliraj
me pokloni mi novi
život na Sarajevo
film festivalu**

NAŠE INICIJATIVE¹⁷

Od izvora do mora

Projekt društveno odgovornog poslovanja Od izvora do mora prvi je put u Bosni i Hercegovini pokrenut tokom 2021. godine. Fokusiran je na brigu za okoliš i podizanje svijesti o važnosti odgovornog odlaganja ambalažnog otpada.

U sklopu projekta potičemo i podržavamo akcije čišćenja obala od ambalažnog otpada te sa nevladinim organizacijama koje ih organiziraju samostalno ili uz podršku gradova, općina i turističkih zajednica podižemo svijest građana o važnosti primjerenog odlaganja ambalaže i čuvanja bosanskohercegovačkih vodenih bogatstava. Osim što organizatorima akcija čišćenja pomažemo da se njihov glas čuje, po potrebi im osiguravamo podršku lokalnog komunalnog preduzeća u odvozu otpada te odabrane akcije podržavamo i opremom za čišćenje. U 2022. godini, projektu Od izvora do mora pridružuje se i Konzum, jedan od vodećih trgovačkih lanaca u Bosni i Hercegovini.

Raise the Bar Youth

Coca-Cola HBC Adria u Bosni i Hercegovini aktivno ulaže u lokalne zajednice kroz projekte održivosti, te edukacije i razvoja mladih, a kroz program Raise the Bar Youth želi da ostvari saradnju sa svim srednjim ugostiteljskim školama i ponudi mogućnost dodatne edukacije i dodatne sadržaje njihovim učenicima o vještinama kao što su komunikacija i timski rad, te tako potakne da otkriju više o samozapošljavanju nakon što čuju savjete i preporuke vrhunskih stručnjaka iz ovih područja i renomiranih profesionalaca iz ugostiteljskog sektora. Dodatno, cilj projekta Raise the Bar Youth je uticati na povećanje zainteresovanosti mladih za ostajanje u profesijama u ugostiteljstvu kroz unapređenje kvaliteta sektora i poboljšanje ugleda i reputacije ovih profesija.

Coca-Colina podrška mladima

Projekt "Coca-Colina podrška mladima" je nacionalni program kompanije Coca-Cola HBC B-H Sarajevo, koji od 2017. godine prepoznaje, razvija, osnažuje i motivira učesnike na uspjeh, čineći ih konkurentnijim na tržištu rada. Nezaposlenim motiviranim pojedincima, otvorenim za nova saznanja i prilike, program nudi učenje životnih i poslovnih vještina neophodnih za zapošljavanje i bolje pozicioniranje na tržištu rada. Projekt je namijenjen mladim ljudima i cilj mu je pružiti podršku mladima, naročito onima koji nisu zaposleni niti su uključeni u neki program obuke te onima koji se nisu školovali ili se ne školuju. Fokus programa je na mladima koji žele unaprijediti svoja znanja, vještine i kompetencije. Do 2022. godine, više od 3.090 mladih prošlo je edukacije u okviru ovog projekta.

Inicijativa “Recikliraj me. Pokloni mi novi život” i Sarajevo Film Festival

Više od 25 godina je Coca-Cola u Bosni i Hercegovini uz Sarajevo Film Festival. Stoga je i bilo logično učvrstiti naše partnerstvo kroz inicijativu kakva je Recikliraj me. Pokloni mi novi život. na prošlogodišnjem Festivalu. Sarajevo Film Festival je najveća i najuticajnija manifestacija kulture i umjetnosti u zemlji i naše prakse odgovornog i održivog poslovanja osigurale su da zajedničkim nastojanjima unaprijedimo kulturu odgovornog i održivog življenja.

Donacije i sponzorstva

Podržavamo brojne projekte i aktivnosti zajednice usmjerene na razvoj mladih. Cilj je pružiti podršku mladim u jačanju njihovih leaderskih vještina i nastojanju da nakon završetka školovanja pronađu svrsishodno zaposlenje.

U sklopu donacija i sponzorskog programa obezbjeđivanjem osvježavajućih pića za učesnike projekta, podržali smo brojne događaje, konferencije i partnerske projekte.

Programi zaštite životne sredine i razvoja mladih su u fokusu naše zajednice, ali smo podržali mnoge druge projekte koji su od koristi našim zajednicama.

OKOLIŠ

— NAŠA POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA

Fokusirani smo na prioritetna pitanja održivosti s kojima se suočava naša kompanija, dionici i zajednice, s ciljem maksimiziranja zajedničkog uticaja. Ova pitanja, koja redovno pratimo u saradnji s našim partnerima, integrirana su u našu poslovnu strategiju i operacije u cijelom lancu vrijednosti kako bismo istovremeno gradili otpornost i potaknuli rast.

Racionalna upotreba prirodnih resursa i zaštita okoliša predstavljaju najveće izazove s kojima se kompanije suočavaju na putu prema održivom poslovanju. Vodeći računa o područjima u kojima je naš uticaj najveći, pažnju posvećujemo sljedećim područjima:

NAŠI KLJUČNI UTICAJI

KAKO IH SMANJUJEMO?

Potrošnja materijala

Potrošnja recikliranih materijala

Potrošnja električne energije i prirodnoga plina

Povećanje naše energetske učinkovitosti

Potrošnja vode

Povećanje naše učinkovitosti upotrebe vode

Emisija CO₂

Upotreba energetski učinkovitih frižidera na tržištu, frižidera bez hidro-fluoro-karbonatnih (HFC) jedinjenja, uvođenje promjena u naša Pravila za službena vozila, efikasna kontrola sagorijevanja prirodnog gasa

Proizvodnja i upravljanje plastičnim otpadom

Smanjenje mase PET ambalaže i inovacije u ambalaži

Kada je riječ o upravljanju zaštitom okoliša, primjenjujemo međunarodno priznat sistem upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001, standard Saveza za upravljanje vodnim resursima (AWS) te niz unutrašnjih pravila postupanja i politika: Politiku zaštite okoliša, Politiku prema klimatskim promjenama, Politiku upravljanja ambalažnim otpadom, Politiku zaštite i očuvanja vodnih resursa te Politiku sigurnosti voznoga parka. Poslovanje Coca-Cola HBC B-H Sarajevo je usklađeno i s važećim zakonima i propisima o zaštiti okoliša što je potvrđeno inspeksijskim nadzorima punionici.

MATERIJALI

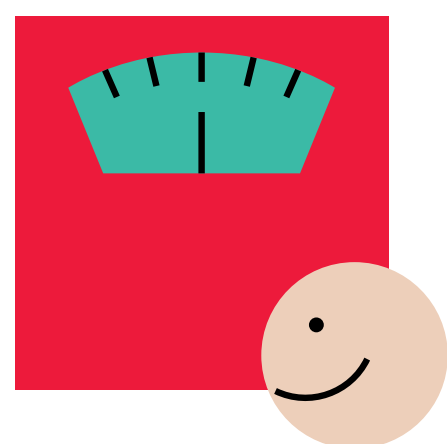
U 2022. godini volumen proizvodnje porastao je za 6 % u odnosu na 2019., dok se postotak korištenih materijala povećao za 5 %.

Sarajevska punionica		Jedinica	2019	2020	2021	2022
Sastojci	Šećer (trska)	kg	2.736.000	2.321.250	5.736.000	5.328.000
	Šećer (repa)	kg	3.723.000	3.652.900	1.170.000	2.280.000
	Ostali zaslađivači (fruktozno-glukozni sirup)	kg	4.667.370	4.067.070	4.290.480	4.293.180
	Ukupno šećer i ostala sladila	kg	11.126.370	10.041.220	11.196.480	11.901.180
	Koncentrati. kaša	kg	672.221	586.038	680.102	843.000
	CO2	kg	1.562.026	1.199.416	1.412.301	1.616.282
	N2	kg	3.968	2.100	2.250	3.038
Primarna ambalaža	PET granulat (za vlastitu upotrebu)	kg	2.499.100	2.394.000	2.396.700	2.425.900
	PET granulat (za druge punionice)		0	0	0	0
	Ukupni PET granulat		2.499.100	2.394.000	2.396.700	2.425.900
	PET predoblici	kg	463.343	311.673	467.743	546.083
	Ukupni PET	kg	2.962.443	2.705.673	2.864.443	2.971.983
	Ukupno staklo (flaše) – povratna i nepovratna staklena ambalaža	kg	1.316.003	672.006	926.464	1.240.378
	% stakla iz recikliranih izvora	%	10	10	10	20
	Aluminij (limenke i čepovi)	kg	5.806	3.191	2.986	8.901
	% aluminija iz recikliranih izvora	%	0	0	0	0
	Čelik (čepovi)	kg	81.882	61.452	71.648	91.431
Naljepnice	Plastični zatvarači (PE i PP)	kg	264.180	230.282	233.014	247.755
	Plastične etikete	kg	47.409	42.018	45.088	46.760
Sekundarna i druga ambalaža	Papirne etikete	kg	18.811	13.122	18.368	20.397
	PE termo i rastezljiva folija	kg	341.868	295.492	332.020	363.121
	Karton	kg	180.390	144.426	155.043	129.769
	Drvo	kg	0	0	0	0
	Ukupno	kg	18.583.377	15.996.436	17.940.207	19.483.995
Volumen	Ukupni volumen proizvodnje (l)	kg	112.333.267	98.453.978	110.200.929	118.566.411

AMBALAŽA

Vjerujemo da ambalaža naših proizvoda ima vrijednost i nakon inicijalne upotrebe, i da treba biti sakupljena i reciklirana, ili ponovo upotrijebljena. Nastojimo smanjiti ukupnu količinu ambalaže koju koristimo. Zajedno s našim dobavljačima i partnerima, radimo na dizajniranju održive ambalaže, i poduzimamo mjere kako bismo spriječili da naša ambalaža završi kao otpad.

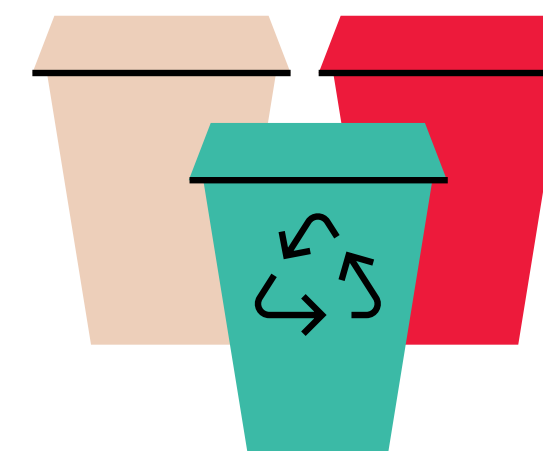
Fokusirani smo na:

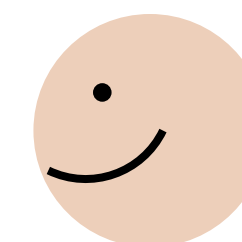
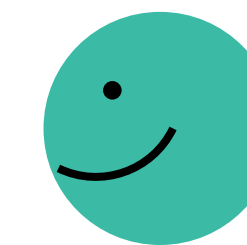
Razvoj ambalaže manje mase

Upotrebu ambalaže od recikliranih materijala

Poticanje potrošača na ispravno odlaganje ambalaže i podizanje svijesti o važnosti odvojenog prikupljanja ambalažnih materijala.

Ambalaža igra ključnu ulogu u održavanju vrhunskog kvaliteta i sigurnosti naših proizvoda u lancu snabdijevanja za krajnje potrošače. Imajući u vidu količinu ambalaže koju koristimo, taj aspekt našeg poslovanja ima značajne uticaje na okoliš. Nastojimo umanjiti uticaje ambalaže u svakoj od faza životnog ciklusa – izradi, recikliranju i odlaganju, istovremeno unapređujući i njenu osnovnu funkciju - osiguranje kvaliteta samog proizvoda u lancu isporuke do krajnjeg potrošača.

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo neprestano ulaže trud u promicanje održive ambalaže i traži prikladne veličine i materijale potrebne za optimizaciju i smanjenje uticaja ambalaže na okoliš:

Programom smanjenja mase PET boca, Coca-Cola HBC B-H Sarajevo do sada je smanjila masu PET boca od 2 L za 22 %, a masu PET boca od 0.5 L boca za 26 %. Uvođenjem zatvarača tipa 1881, masa PET zatvarača je smanjena za 15 %, a masa staklenih boca za višekratnu upotrebu za ključne kategorije pakovanja smanjena je za 9 %.

S ciljem smanjenja uticaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš, proizvodi za jednokratnu upotrebu su u okviru programa proširene odgovornosti proizvođača, vidljivo označeni porukom i informacijom za potrošače na etiketama svih PET boca: "RECIKLIRAJ ME. SPREMNA ZA RECIKLIRANJE". Cilj informacije o bitnim karakteristikama pakovanja i odgovarajućem načinu zbrinjavanja otpada koje pružamo je podizanje svijesti potrošača radi sprečavanja nastanka i smanjenja količine takvog otpada, što će imati direktan pozitivan uticaj na stopu skupljanja, kvalitet skupljenog materijala i kvalitet reciklata, tako doprinoseći industriji recikliranja i kružnoj ekonomiji. Na pakovanjima limenki uvedena je inovativna minimalistička kartonska ambalaža KeelClip™, koja se može u potpunosti reciklirati.

Programom smanjenja mase PET boca, Coca-Cola HBC B-H Sarajevo do sada je smanjila masu PET boca od 2 L za 22 %, a masu PET boca od 0.5 L boca za 26 %.

ZAŠTITA VODA

Upravljanje vodnim resursima jedan je od ključnih faktora u procesu održavanja i poboljšanja održivosti našeg poslovanja. Osim što je osnovni sastojak naših proizvoda, voda je također bitna u našem proizvodnom procesu i ključna je za uzgoj poljoprivrednih proizvoda koji postaju sastojci naših proizvoda. Voda je također od vitalne važnosti za zajednicu u kojoj djelujemo i zbog svega toga smatramo da je odgovorno upravljanje vodnim resursima kroz sve naše procese i naš lanac snabdijevanja od velike važnosti za nas.

Naša strategija upravljanja vodnim resursima bazirana je na tri temeljna principa:

- voda koju koristimo u proizvodnji: radimo na zaštiti izvora vode koji snabdijevaju naša postrojenja, smanjujemo količinu vode koja se koristi u proizvodnji pića, investiramo u projekte smanjenja potrošnje vode i recikliranje vode kako bismo obnovili vodu koju koristimo i prečišćavamo 100 % naših otpadnih voda do nivoa koji ne ugrožava biljni i životinjski svijet
- radimo partnerski sa dobavljačima, kako bismo smanjili uticaj na vodne resurse u cijelom lancu vrijednosti
- promoviramo svijest o značaju odgovornog upravljanja vodnim resursima, kako našim zaposlenima, tako i eksternoj javnosti.

Na lokaciji punionice Coca-Cola HBC B-H nalaze se dva bunara iz kojih se crpi voda za proizvodnju. Redovno se provodi analiza Procjene ugroženosti izvora (Source Vulnerability Assessment) na temelju koje izrađujemo planove zaštite izvora vode (SWPP, Source water protection plan) kako bismo osigurali njihovu održivost. Na međunarodnom nivou Coca-Cola HBC AG je potpisnik Globalnog sporazuma UN-a (UN Global Compact) i njegove inicijative CEO Water Mandate. Ova inicijativa ima za cilj upravljati održivošću vodnih resursa u područjima u kojima posluje, sistemima vodosnabdijevanja, zajednicama, te osigurati saradnju sa vladom i nevladinim organizacijama kako bi se oblikovale javne politike u ovoj oblasti. Coca-Cola HBC također saraduje s Water Footprint Networkom, globalnom platformom koja povezuje različite zainteresirane strane u održivom i efikasnom korištenju vodnih resursa.

Pristup dovoljnoj količini vode odgovarajućeg kvaliteta ključan je za zaštitu ljudskoga zdravlja i ekosistema. Grupa Coca-Cola HBC obavezala se smanjiti potrošnju vode u punionicama koje se nalaze u visokorizičnim vodnim područjima za 20 % do 2025. godine. Iako se Bosna i Hercegovina ne ubraja u grupu evropskih zemalja koje se suočavaju s nestašicom vode, s obzirom na prirodu svog posla, usmjereni smo na povećanje učinkovitosti potrošnje vode u sklopu svojih procesa smanjenjem potrošnje, recikliranjem i upravljanjem te ulaganjem u nove inovativne tehnologije.

Primjenom niza mjera Water Savers - projekata i programa usmjerenih na racionalizaciju upotrebe vode, ukupna potrošena voda po litru proizvedenog pića (Water Use Ratio ili omjer upotrebe vode) unutar naše kompanije u 2022. godini je 48 % manja u odnosu na 2010. i za 5 % manja u odnosu na 2016. godinu. Trend smanjenja je usporen u posljednje tri godine te u 2022. godini bilježimo povećanje omjera potrošnje vode s 1,98 na 2,11 litara po litri proizvedenog pića u odnosu na 2020. godinu. Naša ukupna potrošnja vode se povećala uslijed povećanja volumena proizvodnje. Količina ponovno korištene i reciklirane vode u zadnje dvije godine iznosi 9 %.

**Tabela: Potrošnja vode u Coca-Cola HBC B-H
Punionica Sarajevo**

	Jedinica	2019	2020	2021	2022
Voda povučena iz bunara	m ³	235,371	194,519	226,525	250,109
Ukupno povučena voda	m ³	235,371	194,519	226,525	250,109
Čista neiskorištena voda	m ³	9,303	48,974	66,160	62,163
Procijenjena ponovno korištena i reciklirana voda	m ³	25,866	14,309	19,903	23,325
% Postotak ponovno korištene i reciklirane vode	%	11	7	9	9
Ukupna potrošnja vode po litri proizvedenog pića	l/l	2.10	1.98	2.06	2.11

UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA

Punionica Coca-Cola HBC B-H ima vlastito postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Nakon procesa proizvodnje, ukupne tehnološke otpadne vode prolaze kroz postrojenje i zatim se ispuštaju u vodotok rijeke Zujevine. Kvalitet otpadnih voda redovno se kontrolira, u internom laboratoriju punionice i eksternom nezavisnom akreditovanom laboratoriju. Parametri koji se prate, prema našoj zakonskoj regulativi, kao i prema zahtjevima TCCC standarda (The Coca Cola Company KORE), su u granicama maksimalno dozvoljenih vrijednosti. Sve akcije koje se definiraju za smanjenje potrošnje vode i hemikalija utiču i na smanjenje količine i opterećenja otpadnih voda, a pritom se prate i stope smanjenja otpadnih voda i njihovog opterećenja. Prečišćena voda koja se vraća u okruženje, sigurna je za biljni i životinjski svijet u recipijentu u koji se ispušta.

Za atmosferske vode, na lokaciji punionice, postavljena su dva uljna separatora, prije ispuštanja u vodotok rijeke Zujevine kako bismo spriječili potencijalno zagađenje sa manipulativnih površina (utovar/istovar kamiona, parking). Na svim mjestima na kojima postoji rizik od izlivanja ulja ili curenja hemikalija dostupna je oprema za sprečavanje izlivanja i apsorberi koji se redovno provjeravaju. Kvalitet atmosferske vode se također kontrolira u vanjskom nezavisnom akreditovanom laboratoriju.

Ukupna potrošena voda po litru proizvedenog pića unutar naše kompanije u 2022. godini je 48 % manja u odnosu na 2010.

Tabela: Prečišćena tehnološka otpadna voda u Coca-Cola HBC B-H

	Jedinica	2019	2020	2021	2022
Ukupni volumen ispuštene prečišćene tehnološke otpadne vode	m ³	127.470	98.192	106.566	116.319
(COD) Organsko opterećenje pročišćene otpadne vode nakon postrojenja za prečišćavanje *	mg/l	184	148	78	87

*COD – engl. Chemical Oxygen Demand, hemijska potrošnja kisika, indirektno je mjerenje količine organske tvari u uzorku vode. Dopuštena granica COD za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u prirodne prijemnike iznosi 125 mg / l, a u sistem javne odvodnje otpadnih voda je 700 mg/l.

**Od septembra 2020. godine prečišćena tehnološka otpadna voda se ispušta u vodotok rijeke Zujevine.

ALIJANSA ZA UPRAVLJANJE VODNIM RESURSIMA (ALLIANCE FOR WATER STEWARDSHIP (AWS) STANDARD)

S ciljem dobrog upravljanja vodom, Coca-Cola HBC B-H Sarajevo nastavlja s dobro utemeljenim praksama, stalnim unapređenjima i nadzorom nad ključnim resursom za održivost našeg poslovanja. Punionica Coca-Cola HBC B-H Sarajevo je certificirana prema standardu AWS. Alliance for Water Stewardship (AWS) je saradnja preduzeća na globalnom nivou, nevladinih organizacija i javnog sektora udruženih u savez. Članovi saveza pridonose održivosti lokalnih vodnih resursa usvajanjem i promoviranjem univerzalnog standarda za održivo korištenje vode – International Water Stewardship Standard ili AWS Standard. Cilj AWS standarda je potaknuti upravljanje vodom, koje se definira kao: korištenje vode koje je društveno i kulturno pravedno, ekološki održivo i ekonomski

korisno, te postignuto kroz proces koji uključuje dionike i akcije bazirane na lokaciji i slivu. Coca-Cola HBC B-H Sarajevo kao član saveza i dobar upravitelj vodom, razumije vlastitu upotrebu vode, kontekst sliva i zajedničke brige u smislu upravljanja vodom, ravnoteže vode, kvaliteta vode, važnih područja povezanih s vodom, sigurne vode za piće i higijenu, i poduzima akcije koje imaju pozitivan učinak za ljude, privredu i prirodu. AWS standard temelji se na pet osnovnih koraka. Svaki se korak temelji na nekoliko zahtjeva koji se moraju ispuniti kako bi se implementacija uspješno obavila. Kako je jedan od zahtjeva identificiranje i obavještanje dionika o implementaciji navedenog standarda, punionica je kontaktirala sve važne dionike da daju svoje komentare o primjeni AWS standarda.

UPRAVLJANJE OTPADOM

Coca-Cola HBC B-H Sarajevo uspostavila je održivo upravljanje otpadom i tokovima otpada prema odredbama norme ISO 14001, Politike zaštite okoliša i Politike upravljanja ambalažnim otpadom Coca-Cola HBC B-H, te ispunjava sve zahtjeve važeće zakonske regulative u vezi s upravljanjem otpadom, kao i visoke standarde koje pred nas stavlja Coca-Cola HBC Grupa i standarde kompanije Coca-Cola.

U skladu sa svojim pristupom postavljamo sebi ciljeve i povećavamo učinkovitost projekata kako bismo smanjili stvaranje otpada i povećali stopu recikliranja. Krajnji nam je cilj postići „nultu stopu otpada“ na gradskim odlagalištima.

Evidencija se vodi o svim vrstama otpada koje se generišu našim poslovanjem, kako u okviru naših poslovnih lokacija tako i kada je u pitanju ambalažni otpad koji nastaje nakon konzumacije naših proizvoda. Sav otpad se predaje ovlaštenim operaterima za upravljanje otpadom, pri čemu se nastoji da se što je moguće veći postotak otpada reciklira ili ponovo iskoristi. U zadnje tri godine 95 % otpada je predato na recikliranje.

Najvažnije akcije koje se sprovode s ciljem smanjenja ukupnog otpada, kao i smanjenja ambalažnog otpada na tržištu, te istovremeno doprinose i smanjenju emisije ugljikovog dioksida naše kompanije, jesu akcije smanjenja mase i optimizacije ambalaže te nova inovativna pakovanja.

Sarajevska punionica	Jedinica	2019	2020	2021	2022
Nastali neopasni otpad	kg	582,928	438,586	479,224	459,713
Nastali opasni otpad	kg	387	609	4,108	51
Ukupni nastali otpad	kg	583,315	439,195	483,332	459,764
Ukupni reciklirani neopasni otpad	kg	554,238	408,536	456,274	436,563
Odloženi otpad (odlaganje na deponiju)*	kg	22,210	20,230	22,950	23,150
Kompostirani otpad	kg	6,480	9,820	0	0
Količina neopasnog otpada koji se reciklira ili prerađuje	kg	560,718	418,356	456,274	436,563
Ukupni reciklirani opasni otpad	kg	223	590	4,084	51
% količine recikliranog otpada (opasnog i neopasnog)	%	96	95	95	95

* Količine odloženog otpada dobivene su procjenom, dok su količine ostalog otpada dobivene vaganjem. Važećim zakonima i pravilnicima Bosne i Hercegovine propisano je da se odlaganje otpada na deponijama naplaćuje po m² administrativno-kancelarijskog prostora, a ne po masi otpada.

UGLJIKOV DIOKSID

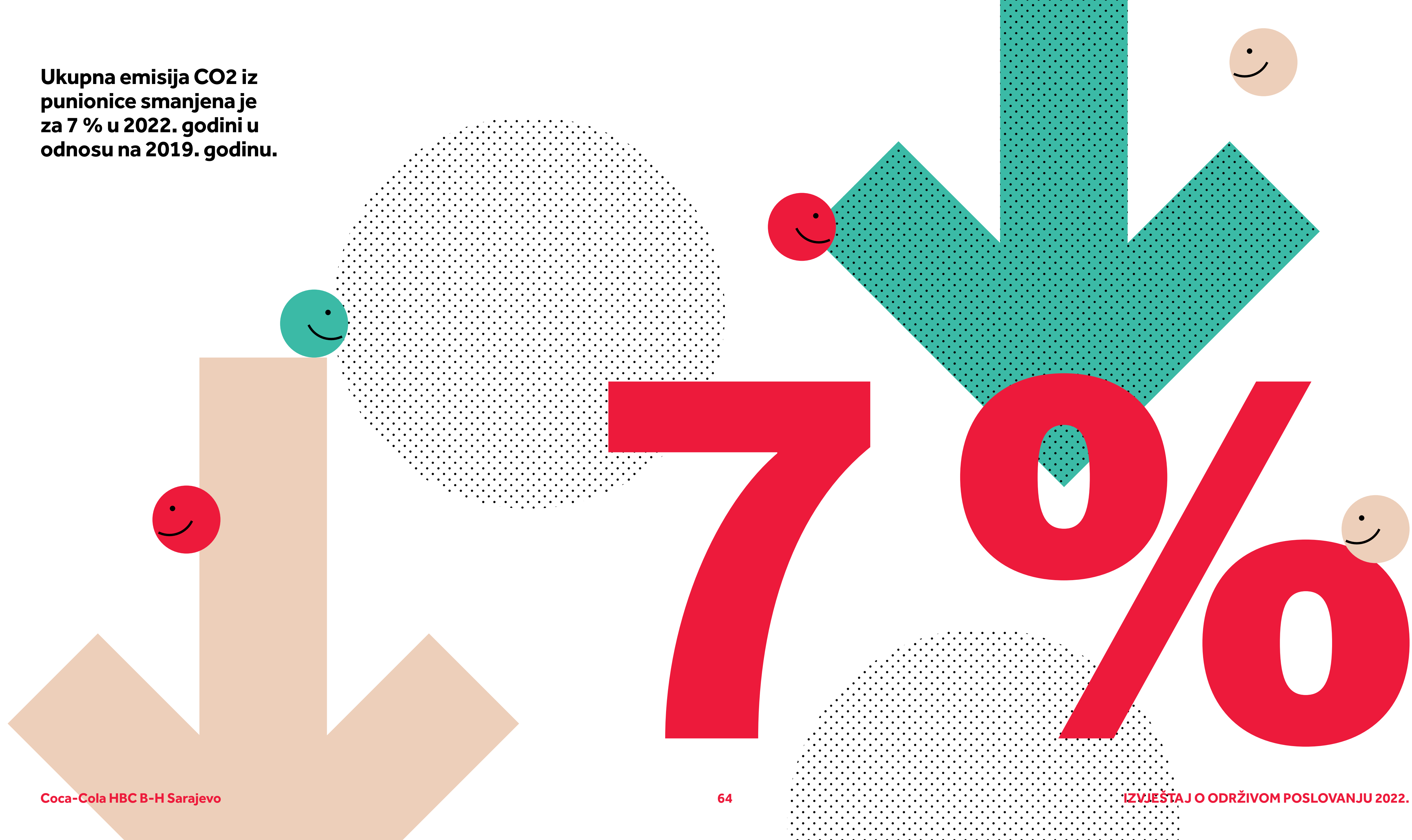
Klimatske promjene donose rizike za naše poslovanje, u smislu smanjenja raspoloživih izvora sirovina (npr. vode, voća i šećera), povećanja cijena energije, rizične su za naše dobavljače, kupce i zajednice kojima pripadamo, te shodno tome ublažavanje negativnih uticaja klimatskih promjena postaje jedan od najvažnijih ciljeva kompanije.

U 2021. godini Coca-Cola HBC Grupa se obavezala na postizanje ambicioznog ekološkog cilja koji predstavlja nastavak naše posvećenosti i nadovezuje se na našu dosadašnju integraciju društvenih i ekoloških obaveza koje preuzimamo u svakoj poslovnoj odluci.

Coca-Cola HBC Grupa se obavezala da će do 2040. godine svesti direktne emisije stakleničkih plinova na apsolutni minimum. Partnerskom saradnjom s dobavljačima želimo eliminisati 90 % ugljikovog otiska porijeklom od trećih strana. Gdje nije moguće u potpunosti eliminisati emisije gasova s efektom staklene bašte, njihov efekat će biti umanjen ili u potpunosti uklonjen kroz investicije i druge mjere zaštite od klimatskih promjena. Plan do 2030. godine je smanjenje emisija iz lanca vrijednosti za 25 %, odnosno za dodatnih 50 % do 2040. godine.

Direktne emisije CO2 u sarajevskoj punionici u najvećoj mjeri potiču od potrošnje energije (električna energija i prirodni plin), CO2 koji se koristi u proizvodnom procesu te potrošnje goriva za vlastiti vozni park (službena vozila). Indirektnoj emisiji CO2 najviše doprinose potrošnja električne energije iz opreme za hlađenje na tržištu (CDE), šećera i primarnog pakovanja.

Ukupna emisija CO2 iz punionice smanjena je za 7 % u 2022. godini u odnosu na 2019. godinu.

Tabela: Emisije CO2 iz Coca-Cole HBC B-H Sarajevo

	Jedinica	2019	2020	2021	2022
Ukupni volumen proizvodnje	m ³	112.333	98.454	110.201	118.566
CO2 iz punionice (fossilna goriva)	tona	926	864	932	1.187
CO2 iz voznog parka u vlasništvu kompanije (fossilna goriva)	tona	690	538	618	620
Gasovi u opremi za hlađenje (Cold Drink Equipment – frižideri)	tona	67	60	52	43
CO2 gubici (od karbonizacije proizvoda)	tona	739	461	607	749
CO2 iz potrošnje goriva u prodajnim predstavništvima	tona	0	0	0	0
CO2 iz isporučene električne energije	tona	1.429	1.062	1.090	1.148
CO2 iz isporučene električne energije u iznajmljenim i izdvojenim objektima	tona	0	3	2	1
CO2 u proizvodu	tona	823	738	806	868
CO2 iz potrošnje električne energije u CDE	tona	26.782	28.064	23.260	22.937
CO2 iz voznog parka trećih strana	tona	1.460	1.216	1.400	1.635
CO2 iz primarne ambalaže	tona	8.435	7.302	7852	8.432
CO2 iz sekundarne ambalaže	tona	844	720	804	841
CO2 iz šećera i zaslađivača	tona	8.634	7.822	7.991	8.662
Novi faktor! CO2 iz potrošnje goriva u iznajmljenim i izdvojenim objektima	tona			0	0
Novi faktor! CO2 iz potrošnje električne energije u iznajmljenim i izdvojenim objektima	tona			4	2
Ukupni opseg 1+2	tona	3.851	2.989	3.301	3.748
Omjer emisije CO2	g/l	34,3	30,4	30,0	31,6
Ukupni opseg 1+2+3	tona	50.828	48.858	45.417	47.126
Omjer direktnih i indirektnih emisija CO2	g/l	452,5	496,3	412,1	397,5

EMISIJE IZ PUNIONICE

Kontrola emisije plinova iz kotlovnice i redovna kontrola plinskog postrojenja je pod nadzorom vanjskog akreditiranog laboratorija.

Podaci o godišnjim vrijednostima emisija iz kotlovnice izračunati su na temelju izmjerene prosječne godišnje vrijednosti emisije dviju peći, ukupne godišnje potrošnje goriva i faktora specifičnih za gorivo.

Peći imaju mogućnost korištenja prirodnog plina ili loživog ulja koje se koristi kao alternativno gorivo u slučaju nestanka ili prekida snabdijevanja prirodnim plinom. Nakon podnošenja izvještaja o godišnjim emisijama zagađujućih tvari, Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine utvrdio je da su izmjerene emisije niže od onih na koje se primjenjuju naknade te Coca-Cola HBC B-H Sarajevo u 2022. godini nije trebala plaćati naknade za zagađivače, isto kao i u 2019., 2020. u 2021. godini.

Tabela: NOx, SOx i ostale emisije iz kotlovnice prema vrsti i masi

NOx, SOx i ostale emisije prema vrsti i težini	2019	2020	2021	2022
NOx kg/god	500.28	520.13	624.42	669.25
SO2 kg/god	0.00	1.51	0.00	0.00
CO kg/god	34.72	176.26	168.72	239.30

ENERGIJA

Najveća količina energije u poslovanju Coca-Cola HBC B-H Sarajevo koristi se u punionici, voznom parku i rashladnoj opremi. Naši glavni izvori energije su električna energija i prirodni plin. Naš omjer potrošnje energije po litru proizvedenog pića (Energy Use Ratio ili omjer upotrebe energije) u punionici je za 2022. godinu 20 % manji u odnosu na 2010. godinu. Naša ukupna potrošnja energije je porasla u 2022. godini, uglavnom zbog povećanog volumena proizvodnje.

Jedan od najvažnijih projekata u zadnje tri godine je instalacija HP kompresora nove generacije u 2020. godini s ciljem povećanja postojećeg kapaciteta, podrške zamjени proizvodne linije PET2 i smanjenja potrošnje energije. Ovim projektom je ostvarena godišnja ušteda energije od 680564 kWh. U procesu procjene kapitalnih ulaganja uzimamo u obzir uticaj projekta na smanjenje emisije CO2 i cijenu CO2.

Top 20 Energy Saving programom je na nivou punionice napravljen vremenski raspored primjene projekata za uštedu energije do 2025. godine.

Tabela: Upotreba energije u Coca-Coli HBC B-H Sarajevo

Direktna potrošnja energije: Jedinica 2019 2020 2021 2022 **Sarajevska punionica**

Električna energija	MJ	35,005,932	29,196,742	32,695,196	35,038,721
Loživo ulje	l	0	0	6,500	8,000
Loživo ulje	MJ	0	0	232,765	286,480
Prirodni plin	MJ	18,327,939	17,100,064	18,124,762	23,085,783
Ukupna potrošnja energije	MJ	53,333,871	46,296,806	51,052,723	58,410,984
Omjer potrošnje energije po litri proizvedenog pića	MJ/l	0.47	0.47	0.46	0.49

OPREMA ZA HLAĐENJE PIĆA

Coca-Cola HBC B-H pridržava se odluke i obaveze The Coca-Cola Company u pogledu upotrebe nove rashladne opreme bez hidro-fluoro-karbonskih (HFC) jedinjenja. Eliminirajući upotrebu opreme za hlađenje koja sadrži HFC, The Coca-Cola Company odgovorno posluje i pokazuje da proizvođači bezalkoholnih pića mogu raditi na sprečavanju klimatskih promjena.

Da bismo riješili najveći izvor emisije ugljikovog dioksida u našem lancu vrijednosti, ulažemo u novu generaciju frižidera koji su energetske efikasni i koriste sigurna rashladna sredstva koja ne oštećuju ozonski omotač.

U 2022. godini Coca-Cola HBC B-H smanjila je udio rashladne opreme koja sadrži HFC za 41 %, a povećala je udio opreme koja sadrži HC za 77 % u odnosu na 2018.

U 2018. godini smo imali 54 % rashladnih uređaja s EMD (elektronskim uređajima za upravljanje), a u 2022. godini je taj postotak povećan na 76 % energetski efikasnih frižidera na tržištu Bosne i Hercegovine.

Tabela: Broj rashladne opreme CDE (Cold Drink Equipment) na tržištu s različitim plinskim rashladnim sredstvima, od 2018. do 2022. godine

Plin	2018	2019	2020	2021	2022
HFC	7191	6238	5588	4920	4212
HC	8560	10706	11790	13449	15138
CO2	304	314	312	280	249
Ukupno	16055	17258	17690	18649	19599

Tabela: Broj energetski učinkovitih frižidera Coca-Cole HBC B-H Sarajevo na tržištu

EMD	2018	2019	2020	2021	2022
S EMD	3536	3502	3075	2895	2478
I-frižider	5192	6916	8371	10231	12360
Ukupno EMD i I-cooler	8728	10418	11446	13126	14838
Bez EMD ili I-frižidera	7327	6840	6244	5523	4761

NAŠ VOZNI PARK

U skladu s Politikom sigurnosti voznog parka vozila Coca-Cole HBC B-H Sarajevo, vozila ne smiju biti starija od pet godina niti pređene kilometraže veće od 175.000 km. Sva naša vozila moraju zadovoljiti minimalne zahtjeve standarda Euro 6. Značajan uticaj na okoliš i emisiju CO2 imaju vozila u našem vlasništvu kao i vozila trećih lica za transport naših proizvoda. Vozni park Coca-Cole HBC B-H Sarajevo, sastoji se od lakih vozila za koja pratimo potrošnju goriva i broj pređenih kilometara kako bismo smanjili emisiju štetnih ispušnih plinova.

Tabela: Vozni park Coca-Cole HBC B-H Sarajevo

Vozni park	2018	2019	2020	2022
Ukupan broj vozila u voznom parku u vlasništvu Coca-Cola HBC B-H	169	173	171	166
Ukupan broj kilometara za vozni park u vlasništvu Coca-Cola HBC B-H (km)	4074908	3297333	3585167	3710336
Ukupna potrošnja goriva (l)	258347	202168	231663	231876
Prosječna potrošnja goriva (l/100 km)	6.3	6.1	6.5	6.2
Emisije CO2 iz voznog parka u vlasništvu kompanije (t)	690	538	618	620
Ukupne emisije CO2 iz voznog parka u vlasništvu kompanije i vozila treće strane (t)	2150	1754	2018	2255

9

—
**Naš doprinos
ciljevima
održivoga razvoja**

48%

**Smanjili smo
potrošnju vode po litri
proizvedenog pića za
48% od 2010. godine.**

95%

**U zadnje tri godine 95 % otpada
je predato na recikliranje.
Čak 100 % naše potrošačke
ambalaže može se reciklirati.**

17%

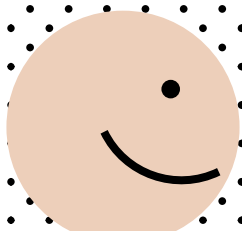

**Na nivou Grupe, smanjili
smo sadržaj kalorija u našim
bezalkoholnim pićima za 17 %
u odnosu na 2015. godinu.**

7%

**Ukupna emisija CO2 iz
punionice smanjen je
za 7 % u 2022. godini
u odnosu na 2019.
godinu.**

41%

U 2022. godini Coca-Cola HBC B-H smanjila je udio rashladne opreme koja sadrži HFC za 41 %, a povećala je udio opreme koja sadrži HC za 77 % u poređenju sa 2018.

20%

U 2022. godini bilo je 20 % žena na rukovodećim pozicijama u Coca-Coli HBC B-H Sarajevo.

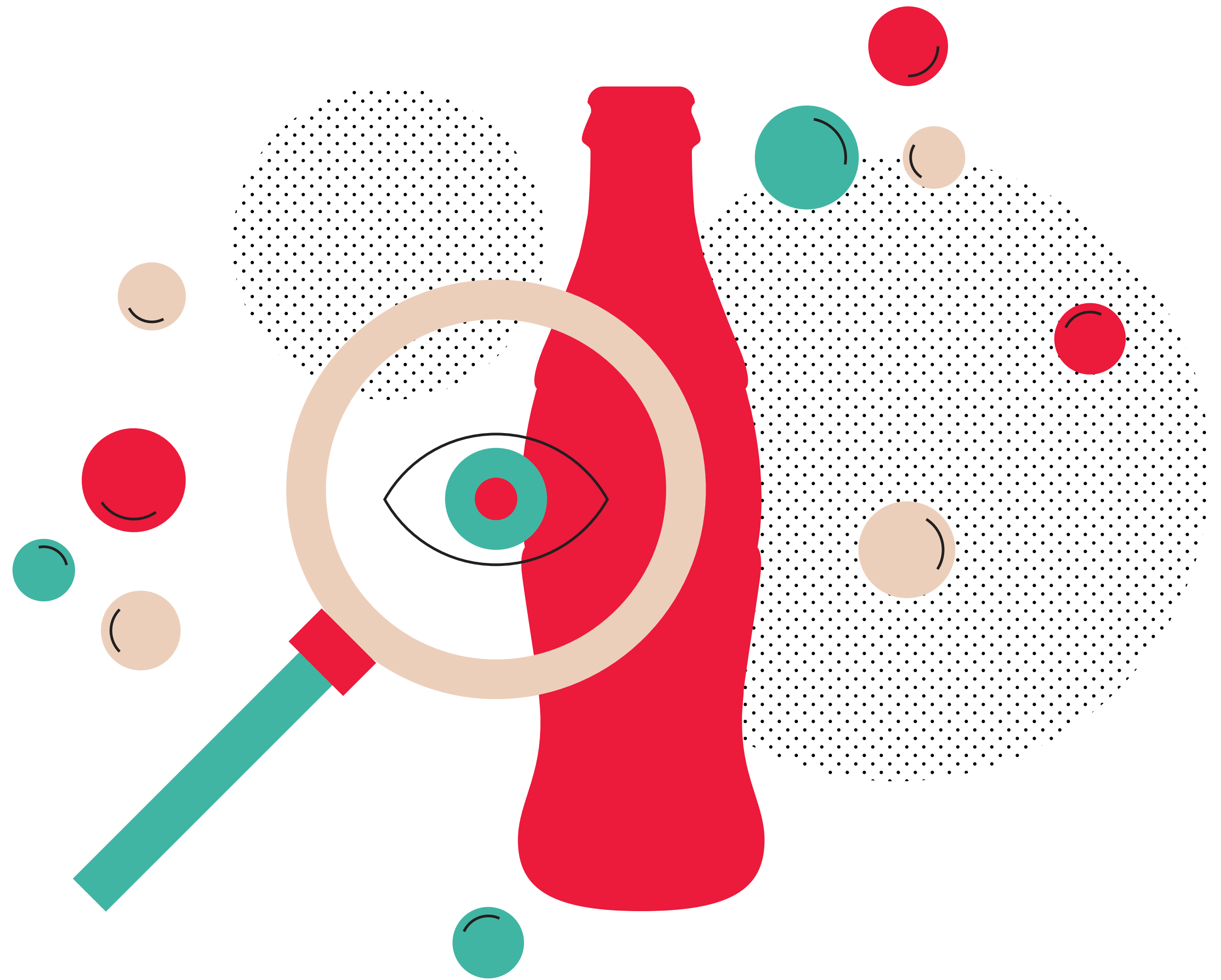
SIGURNOST

Sigurnost naših uposlenika kao prioritet broj jedan zajednički je stav svih rukovodilaca u svim odjelima naše Kompanije.

Dubinska analiza našega učinka

Izveštavamo o našim praksama održivosti od 2017. godine, a naš posljednji izvještaj objavljen je 2019. Ovaj izvještaj fokusiran je na naše napore u pogledu održivosti u 2022. U pripremi ovog izvještaja pridržavali smo se smjernica Inicijative za globalno izvještavanje, a posebno primjenjivali standard GRI 1: Foundation 2021., standard GRI 2: Opće objave iz 2021., standard GRI 3: Materijalna pitanja iz 2021. i GRI Tematski standardi 201. – 418. Vodili smo se osnovnim principom Indeksa globalnoga izvještavanja da je izvještavanje o održivosti postupak koji počinje prepoznavanjem ključnih sadržaja organizacije na osnovu najznačajnijih uticaja organizacije, a završava javnim objavljivanjem informacija o tim uticajima. Pritom smo slijedili ključne temeljne koncepte za sastavljanje izvještaja – prepoznavanje uticaja organizacije uz dubinsku analizu uključivanjem najznačajnijih dionika, prepoznavanje ključnih sadržaja na temelju najznačajnijih uticaja organizacije i odabir mjerodavnih pokazatelja za izvještavanje o ključnim sadržajima.

MATERIJALNA PITANJA

Na temelju naših ključnih uticaja, odredili smo materijalna pitanja i ključne pokazatelje uspješnosti za izvještavanje o tim pitanjima.

	Materijalno pitanje	Povezani utjecaji
GRI 201	Ekonomski učinak	Doprinos BDP-u Broj zaposlenika
GRI 203	Indirektni ekonomski uticaji	Opseg prihoda koji doprinosi lokalnoj ekonomiji i porezima Saradnja s našim kupcima i vrijednost koju ona donosi privredi Doprinos zapošljavanju u zemlji i sektoru
GRI 204	Prakse nabavke	Broj dobavljača
GRI 205	Antikorupcijska politika	Strogo pridržavanje antikorupcijskih politika Pristup dobavljačima i poslovanju
GRI 301	Materijali	Potrošnja materijala Inovacije u ambalaži
GRI 302	Energija	Potrošnja električne energije i prirodnog plina Povećanje naše energetske učinkovitosti
GRI 303	Voda i otpadne vode	Potrošnja vode Kvalitet otpadnih voda koje se ispuštaju
GRI 305	Emisije	Stvaranje CO2 Nabavka električne energije iz obnovljivih izvora Uvođenje promjena u naša Pravila za službena vozila radi smanjenja emisije CO2
GRI 306	Otpad	Proizvodnja plastičnog otpada i upravljanje njime Inovacije u ambalaži
GRI 401	Zapošljavanje	Pravo na rad Broj zaposlenika
GRI 402	Odnosi radnika i rukovodilaca	Nedovoljna komunikacija o pogodnostima za zaposlenike

	Materijalno pitanje	Povezani utjecaji
GRI 403	Zaštita na radu	Medicinski pregledi koje plaća kompanija Uticao na sigurnost i zdravlje zaposlenika Rizik od nesreća na radu Standardi sistema zaštite na radu
GRI 404	Obuka i obrazovanje	Pravo na obrazovanje
GRI 405	Raznolikost i jednake mogućnosti	Promovisanje raznolikosti i ravnopravnosti spolova Pravo na jednaku platu za jednak rad
GRI 406	Nediskriminacija	Sloboda od diskriminacije
GRI 413	Lokalne zajednice	Program Raise the Bar i naša podrška prodajnim kanalima za ugostiteljstvo u pogledu radne snage Saradnja s bosanskohercegovačkim Crvenim križem i donacije u društvene svrhe. Projekt zajednice Od izvora do mora Coca-Colina podrška mladima i obrazovanje mladih
GRI 416	Zdravlje i sigurnost kupaca	Uticao na zdravlje potrošača
GRI 417	Marketing i označavanje	Pomaganje potrošačima da kontroliraju unos šećera tačnim označavanjem

11

Pokazatelji standarda Globalne inicijative za izvještavanje

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
OPĆE OBJAVE			
GRI 2-1	Pojedinosti o organizaciji		7
GRI 2-2	Subjekti uključeni u izvještavanje o održivosti organizacije		3, 5
GRI 2-3	Period i učestalost izvještavanja i osoba za kontakt		3
GRI 2-4	Korekcije informacija		3
GRI 2-5	Eksterna verifikacija		3
GRI 2-6	Djelatnosti, lanac vrijednosti i drugi poslovni odnosi		9
GRI 2-7	Zaposlenici		40

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
GRI 2-9	Upravljačka struktura i sastav		24
GRI 2-10	Imenovanje i izbor najvišeg tijela upravljanja		24
GRI 2-11	Predsjednik najvišega tijela upravljanja		24
GRI 2-13	Delegiranje odgovornosti za upravljanje uticajima		25
GRI 2-17	Kolektivno znanje najvišeg tijela upravljanja		25
GRI 2-22	Izjava o strategiji održivoga razvoja		19
GRI 2-23	Obaveze koje proizlaze iz politika		22
GRI 2-24	Ugradnja obaveza koje proizlaze iz politika		22

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
GRI 2-27	Usklađenost sa zakonima i propisima		22
GRI 2-28	Članstvo u udruženjima		7
GRI 2-29	Pristup uključivanju dionika		12, 28

MATERIJALNA PITANJA

GRI 3-1	Proces određivanja materijalnih pitanja		28
GRI 3-2	Popis materijalnih tema		29
GRI 3-3?	Upravljanje materijalnim temama		29

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
EKONOMSKI UČINAK			
GRI 201-1	Direktno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost		30, 31
GRI 201-3	Plan definiranja davanja i ostali penzioni planovi		40
GRI 204-1	Udio potrošnje na lokalne dobavljače		32
GRI 205-2	Komunikacija i obrazovanje o antikorupcijskim politikama i postupcima		22

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
EKOLOŠKI UČINAK			
GRI 301-1	Upotrebljeni materijali po masi		55
GRI 301-2	Korišteni reciklirani ulazni materijali		55
GRI 302-1	Potrošnja energije unutar organizacije		67
GRI 302-3	Raspon potrošnje energije		67
GRI 302-4	Smanjenje potrošnje energije		67
GRI 303-1	Interakcije s vodom kao zajedničkim resursom		58
GRI 303-2	Upravljanje uticajima povezanim s ispuštanjem vode		58, 60

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
GRI 303-3	Povlačenje vode		59
GRI 303-4	Ispuštena voda		60
GRI 305-1	Direktna emisija stakleničkih plinova (Raspon 1)		63
GRI 305-2	Indirektna emisija stakleničkih plinova povezana s potrošnjom energije (Raspon 2)		63
GRI 305-3	Ostala indirektna emisija stakleničkih plinova (Raspon 2)		63
GRI 305-4	Raspon emisije stakleničkih plinova		63
GRI 306-2	Upravljanje značajnim uticajima povezanim s otpadom		62
GRI 306-3	Nastali otpad		62

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
GRI 306-4	Otpad koji nije usmjeren na odlaganje		62
GRI 306-5	Otpad koji je usmjeren na odlaganje		62
GRI 308-2	Negativni uticaji na okoliš u lancu snabdijevanja i poduzete mjere		32

DRUŠTVENI UČINAK

GRI 401-1	Novi zaposlenici i stopa fluktuacije zaposlenika		40
GRI 401-2	Beneficije koje se pružaju zaposlenicima na neodređeno koje se pružaju i zaposlenicima na određeno vrijeme ili s nepunim radnim vremenom		40
GRI 401-3	Roditeljski dopust		40
GRI 403-1	Sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu		41

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
GRI 403-2	Prepoznavanje opasnosti, procjena rizika i istraga nesreća		41
GRI 403-3	Usluge zaštite zdravlja na radu		41
GRI 403-4	Uključivanje radnika te savjetovanje i komunikacija s njima o temama povezanim sa zdravljem i sigurnošću na radu		41
GRI 403-6	Zaštita zdravlja radnika		41
GRI 403-8	Zaposlenici obuhvaćeni sistemom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu		41
GRI 403-9	Povrede na radu		41
GRI 404-1	Prosječan broj sati edukacije godišnje po zaposleniku		45
GRI 404-2	Prosječan broj sati edukacije godišnje po zaposleniku		45

Broj objave	Naziv objave	Primjedbe	Stranica izvješća
GRI 404-3	Udio zaposlenika koji prolaze redovne preglede učinkovitosti i razvoja karijere		45
GRI 405-1	Raznolikost u upravljačkim tijelima i raznolikost zaposlenika		47
GRI 405-2	Omjer osnovne plate i kompenzacije žena i muškaraca		47
GRI 413-1	Podružnice u kojima se radi na uključivanju lokalne zajednice te u kojima se provode procjene učinka i razvojni programi		49
GRI 416-2	Slučajevi neusklađenosti povezani s uticajem proizvoda i usluga na zdravlje i sigurnost		35
GRI 417-1	Zahtjevi koji se odnose na informacije o proizvodima i uslugama te označavanje proizvoda i usluga		36

Impressum

Izvještaj o održivom poslovanju 2022.
Novembar 2023.

Izdavač

Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo
(Odjel za korporativne poslove i
održivost)

Saradnik

Faruk Kovač
(Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo)

Autori

Ekonomski institut u Sarajevu

Fotografije

Vanja Lisac

Lektura izvještaja

Maja Brkić

Grafički dizajn

Šesnić & Turković d.o.o.